

Rapport nr. 5/95

Fugler og pattedyr i planområde Forelhogna. Tynset, Tolga og Os kommuner, Hedmark

av Jon Bekken

NB: Dette er et skannet og OCR-behandlet dokument.
Teksten er derfor ikke korrekturlest og rettet.
Det er bildet av teksten som er korrekt, ikke den kopierbare teksten.

FYLKESMANNEN I HEDMARK

HEDMARK FYLKESHUS - 2300 HAMAR
TELEFON 62 51 44 00 - TELEX 21 023 - TELEFAX 62 51 45 57

Rapport

Tittel: Fugler og pattedyr i planområde Forelhogna Tynset, Tolga og Os kommuner, Hedmark	Rapport nr.: 5 / 95
	Dato: 03.04.95

Forfatter: Jon Bekken	Antall sider: 30 + kartvedlegg
Prosjektansvarlig:	ISSN-nr: ISSN 0802-7013
Finansiering: Fylkesmannen i Hedmark	ISBN-nr: ISBN 82-7555-049-1

Sammendrag:

Planområde Forelhogna har i Hedmark et areal på ca. 960 km². Det er påvist 106 fuglearter og ca. 30 pattedyrarter i området. Femten av artene står på lista over truede arter i Norge, og de aller fleste av disse yngler her. Forelhogna er et av de få steder i landet hvor villreinstammen har intakte sommer- og vinterbeiter. Området er kjent for dyr med høye vekter og store gevirer, og forvaltningen av stammen har vært god. Planområdet er rikt på små og store våtmarker, mange av dem med en rik forekomst av ender og vadefugler. For eksempel er dette det eneste området i Hedmark hvor de fire fjellendene bergand, havelle, svartand og sjøorre synes å hekke regelmessig. Også mange vadefugler med begrenset utbredelse i fylket forekommer ganske vanlig her. Totalt sett er det ingen fjellområder i Hedmark som huser et så stort artsmangfold av våtmarksfugler som Forelhogna.

4 emneord:

Nasjonalpark, fugler, pattedyr, Hedmark

Referanse:

Bekken, Jon. 1995. Fugler og pattedyr i planområde Forelhogna. Tynset, Tolga og Os kommuner, Hedmark. Fylkesmannen i Hedmark, miljøvernavdelingen, rapport nr. 5/95. 30 sider + kartvedlegg.

Forord

På bakgrunn av regjeringens forslag om opprettelse av Forelhogna/Gauldalsvidda nasjonalpark med tilgrensende landskapsvernområder, et forslag Stortinget har sluttet seg til, er fylkesmennene i Sør-Trøndelag og Hedmark bedt om å sette i gang planarbeid med sikte på å etablere disse verneområdene. Fylkesmannen i Hedmark har på bakgrunn av dette fastsatt planleggingsgrenser i Os, Tolga og Tynset kommuner for dette arbeidet i Hedmark.

Som en del av verneplanprosessen har fylkesmannen ønsket å skaffe til veie tilstrekkelig grunnlagsmateriale til å kunne utarbeide et faglig forsvarlig verneforslag. Det er derfor satt i gang et omfattende registrerings- og sammenstillingsarbeid med tanke på å framskaffe informasjon om natur- og kulturfaglige forhold innenfor planleggingsgrensen for å supplere det materialet "Forelhognautvalget" fikk utarbeidet for noen år siden. Dette arbeidet omfatter temaene flora/vegetasjon, dyreliv, løsmasseforekomster og kulturminner. I tillegg blir det utarbeidet en rapport om brukerinteressene i området.

Denne rapporten omhandler resultatene av undersøkelsene med hensyn til forekomstene av fugler og pattedyr. Rapporten er utarbeidet av Jon Bekken. Vurderingene som framkommer i rapporten på bakgrunn av faktamaterialet står for forfatterens regning. Fylkesmannen ønsker å takke en rekke personer som har bidradd med opplysninger om faunaen i planområdet. I Kvikne gjelder det Kåre Guldvik, i Tolga Magnus Trøan, Jacob Trøan, Liv Hilmarsen, Rolf S. Svendsen og Stig Nordstad, og i Os Jon J. Meli. I tillegg takkes Georg Bangjord hos Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, som har bidradd med verdifulle observasjoner fra Hedmarkssida av grensa fra årene 1983, 1985 og 1991, og Reidar Haugan, som under botanisk feltarbeid i 1994 har notert mange interessante observasjoner.

Mer detaljerte opplysninger om en del av områdets truede arter er levert fylkesmannen som vedlegg til rapporten.

Utgiftene til prosjektet er dekket over statsbudsjettets kap. 1427 post 11.6.

Hamar, mars 1995

Olav Høiås
fylkesmiljøvern sjef

Innhold

Forord

Innledning..... 1

Undersøkelsesområde 2

Fuglefauna

Våtmarksfugler..... 4

Viktige våtmarksområder..... 6

Rovfugler 11

Spurvefugler..... 11

Artsliste, fugler..... 12

Artskommentarer, fugler..... 13

Pattedyrfauna 21

Amfibier og krypdyr..... 25

Forekomst av truede arter..... 26

Hva er spesielt for planområdet ? 27

Litteratur 28

Kartvedlegg

Innledning

Forelhogna/Gauldalsvidda har lenge vært kjent som gode viltområder. Dette er et av de få stedene i landet hvor villreinstammen har noenlunde intakte sommer- og vinterbeiter. Vierkrattene og våtmarksområdene representerer biotoper med en meget rik fauna av vannfugler (NOU 1986). Områdene er også kjent som svært gode rypeområder (Ødegaard 1987a-c).

I Hedmarksdelen av området har vi mest kunnskap om Grøntjønnan-området i Kvikne, som ble fredet som naturreservat den 18. desember 1981 (Maartmann 1977, Bekken 1987). Også Magnilfloan ble undersøkt både i forbindelse med verneplanen for våtmarker (Maartmann 1977) og Samlet plan for vassdrag (Mobæk 1985). Videre ble område Hiåsjøene undersøkt i 1983 i forbindelse med Samlet plan for vassdrag (Bangjord & Lorentsen 1983, Mobæk 1985). Fjellområdene i nordøst ble inventert som en del av det 10-årsvernede vassdraget Gaula, Dalbusjøen også etter opprag fra Røros Museum (Bevanger 1981, Bangjord 1991). Andre områder hvor det foreligger publiserte registreringer er de to myrområdene Storfloen i Dalsbygda og Storfloen ved Storflotjønnna, begge i Os (Bekken 1984). Begge områdene er med i utkastet til verneplan for myrer i Hedmark (Fylkesmannen i Hedmark 1992). I 1989 ble Vangrøftas nedbørfelt undersøkt i forbindelse med Verneplan IV for vassdrag (Bekken 1992). Den øvre del av nedbørfeltet ligger innenfor planområdet.

Opplysninger om viktige viltområder og mer generelle opplysninger om viltet finnes i viltkartene med vedleggsrapporter for de tre aktuelle kommunene (Ødegaard 1987a-c). Os har som eneste kommune i fylket gjennomført en fullstendig oppdatering av viltkartet, bl.a. med omfattende feltkontroll av opplysningene, i perioden 1991-92 (Os kommune 1992, 1993). Opplysninger om viltet finnes også i utmarksplanen for Vingelen (Trøan 1986) og i rapporten fra Arbeidsutvalget for Forelhogna-området (1988), som har utredet både bruk av området og verneverdier.

I tillegg til det skriftlige materialet som foreligger, finnes det gode kunnskaper om viltet hos en rekke personer i området. Disse er nevnt i forordet. For en del våtmarksområder, særlig langs Trøndelagsgrensa, følte en likevel at det var nødvendig med ytterligere feltarbeid. Rolf S. Svendsen og undertegnede undersøkte disse i juli 1994.

Ved en vurdering av de ulike viltforekomster støter en fort på begreper som sjeldenhet og truethet. For en vurdering av artenes status på landsbasis er «Truede arter i Norge» (Størkersen 1992) til god hjelp. For en mer detaljert regional vurdering i forhold til fugle-artenes utbredelse er «Norsk Fugleatlas» (NOF 1994) et godt hjelpemiddel.

Undersøkelsesområde

Beliggenhet og areal

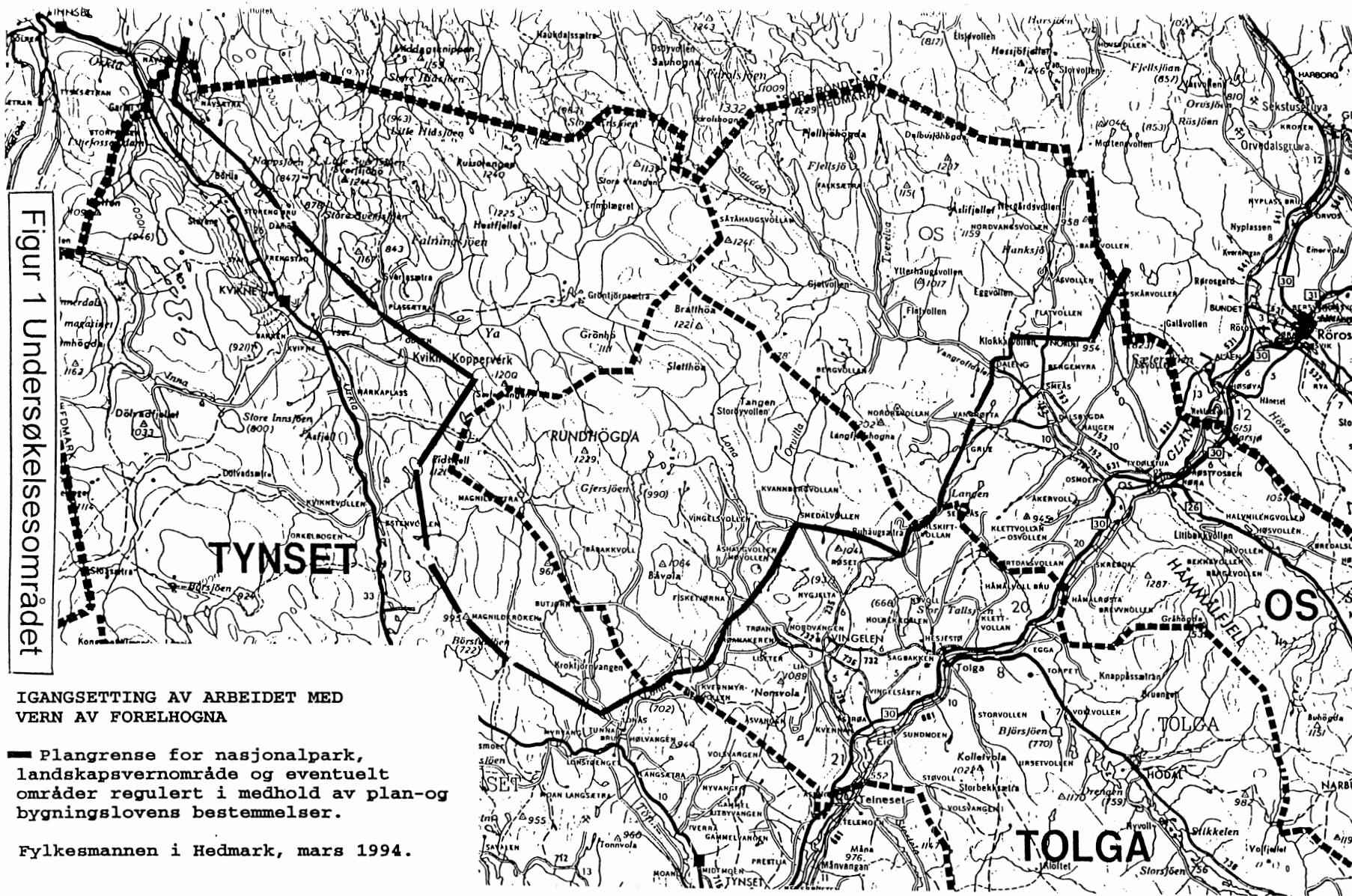
Planområdet ligger mot nord i Hedmark fylke, langs grensa til Sør-Trøndelag, i kommunene Tynset, Tolga og Os (Figur 1). Høyden over havet varierer fra knapt 700 m til Forelhogna på 1332 m o.h. Høyeste punkt i den vestre delen er Sandfjellet på 1258 m o.h. Planområdets areal i Hedmark er ca. 960 km².

Landskap og vegetasjon

Området preges av viddelandskap med slake høydedrag. Mange steder finnes store områder som ser flate ut på avstand, men som viser seg å være småkuperte når vi kommer nærmere. Steile bergvegger er en sjeldenhet i dette landskapet. Lange, vide seterdaler strekker seg inn i dette landskapet fra alle kanter.

Ut fra en naturgeografisk inndeling ligger området i underregion 35h Trøndelags fjellområder. Dette er hovedsakelig fjellområder på næringsrike bergarter nord for sparagmitten. Typisk er en del forholdsvis næringsrike sjøer, avrundet kolletopografi, og til dels ganske store myrer i lavalpine områder. De omkringliggende skogkleddede områder hører til underregion 34c Det østlige forholdsvis oseaniske bar- og fjellbjørkeskogområdet. Det typiske er for det meste kupert terreng med høy myrfrekvens, ofte bakkemyr (Nordisk Ministerråd 1983).

En oversikt over områdets flora og vegetasjon er utarbeidet (Haugan 1995).

Figur 1 Undersøkelsesområdet

IGANGSETTING AV ARBEIDET MED VERN AV FORELHOGNA

— Plangrense for nasjonalpark, landskapsvernområde og eventuelt områder regulert i medholdt av plan- og bygningslovens bestemmelser.

Fylkesmannen i Hedmark, mars 1994.

Figur 1. Undersøkelsesområdet

Fuglefauna

Tilsammen er det påvist 107 fuglearter i planområdet. Disse er listet opp med kommentarer til slutt i kapitlet.

Våtmarksfugler

I tabell 1 er det satt opp en oversikt over hekkende fuglearter over skoggrensa. I det produktive fjellandskapet med et variert innslag av sjøer, tjern og myr finner vi et stort arts mangfold av våtmarksfugler. Begrepet «våtmarksfugler» kan defineres på ulike vis. I verneplanen for våtmarker (Fylkesmannen i Hedmark 1978) ble gruppene 1 til 3 i tabellen regnet med. Det vil for planområdet si 28 av 47 arter, altså er hele 60 % av hekkeartene «våtmarksfugler». Dersom vi velger å ekskludere boltit, heilo og fjelljo, som ikke er spesielt knyttet til våtmark, og i stedet tar med arter fra gruppene 4 til 6, blir andelen våtmarksarter enda høyere. Jeg tenker da på myrhauk, fossekall, lappspurv og sivspurv, kanskje også jordugle og blåstrupe.

Blant de mange våtmarksområdene er det 15 som utmerker seg ved et rikt fugleliv. En oversikt over disse områdenes forekomst av våtmarksfugler er satt opp i tabell 2. Ved lesing av tabellen må en ha i tankene at omfanget av undersøkelser på de ulike lokaliteter er svært ulikt. Derfor er «Antall datoer undersøkt» tatt med i tabellen. I kartvedleggene er avgrensningen av de 15 områdene vist.

I tabell 3 er en del opplysninger om de 15 områdene satt opp. Etter tabellen er områdene kort beskrevet. Forklaring på forkortelser av observatørens navn finnes i avsnittet «Artsliste/-kommentarer».

Tabell 1. Hekkende fuglearter over skoggrensa i Forelhogna-området fordelt på ordener. Også arter som ikke er funnet hekkende, men som sannsynligvis hekker, er regnet med.

Orden	Antall arter	Arter
1 Lommer, traner	2	storlom, trane
2 Andefugler	8	brunnakke, krikand, stokkand, toppand, bergand, havelle, svartand, sjøorre
3 Vade-, måke-, alkefugler	18	sandlo, boltit, heilo, vipe, temmincksnipe, fjæreplytt, myrsnipe, brushane, enkeltbekkasin, dobbeltbekkasin, rødstilk, gluttsnipe, grønnstilk, strandsnipe, svømmesnipe, fjelljo, fiskemåke, rødn./makrellterne
4 Rovfugler	4	myrhauk, fjellvåk, tårnfalk, jaktfalk
5 Gjøker, ugler	2	gjøk, jordugle
6 Spurvefugler	13	fjellerke, heipiplerke, fossekall, blåstrupe, steinskvett, ringtrost, gråtrost, løvsanger, ravn, gråsisik, lappspurv, snøspurv, sivspurv

Tabell 2. Forekomst av våtmarksfugler i 15 områder i planområde Forelhogna (Hedmark). Ved vurdering av områdene må man ta i betraktning at observasjonsmaterialet er ulikt fra område til område. Et X betyr som regel at arten hekker, men for f.eks. trane, småspove og måker kan det også bety at arten er registrert på næringssøk. Ved Koversjøen og Bjønntjønnan blir mange arter sett når de raster i slutten av mai/beg. av juni i påvente av at snø og is skal smelte på hekkeplassene lenger inne.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	No	Hi	Gr	Yt	Ma	Ko	Bj	Ra	Fo	Fj	Da	Ås	Sf	St	Ha
Ca. antall datoer undersøkt	5	3	15	1	3	9	5	6	5	2	5	1	4	5	2
Storlom		X	X				X		X	X	X				X
Gråhegre		X	X		X		X				X				
Brunnakke			X	X	X	X			X		X				X
Krikkand	X	X	X		X	X	X				X		X	X	X
Stokkand	X	X	X		X	X									X
Stjertand			X												
Toppand	X	X	X	X	X	X	X		X		X				X
Bergand	X	X	X			X	X		X						
Havelle		X	X	X		X	X	X	X		X	X			
Svartand		X	X			X	X	X	X	X	X				
Sjørre		X	X	X		X		X	X	X	X				
Kvinand	X		X			X	X								X
Laksand			X			X	X		X						
Trane	X		X		X								X	X	
Sandlo		X	X			X	X	X	X						
Heilo	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Vipe	X		X		X						X		X	X	
Temmincksnipe		X	X	X		X	X								
Fjæreplytt						X	X	X							
Myrsnipe		X	X	X	X	X	X	X	X	X		X			
Brushane		X	X	X	X	X	X	X			X	X	X	X	
Enkeltbekkasin	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X		X	X	
Dobbeltbekkasin	X	X	X	X							X				X
Rugde	X										X			X	X
Småspove	X				X	X	X		X				X	X	
Storspove			X												
Rødstilk	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gluttsnipe	X		X		X	X	X							X	X
Skogsnipe			X												
Grønnstilk	X		X		X	X	X				X			X	X
Strandsnipe	X	X	X		X	X	X	X		X	X				X
Svømmesnipe		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X
Fjelljo		X	X	X			X	X	X	X	X	X			
Hettemåke					X	X							X	X	X
Fiskemåke	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gråmåke			X			X									
R.n./makrellterne						X	X						X		
Ant. arter	17	21	32	14	19	27	25	14	16	11	20	8	11	13	16

Tabell 3. De 15 viktigste områdene for våtmarksfugler i Hedmarksdelen av planområde Forelhogna.

Nr.	Område	Kom.	Kart	Areal (km ²)	M o.h.
1	Novfloen	Tynset	1520 II	1	730
2	Område Hiåsjøene	Tynset	1620 III	6	930-960
3	Grøntjønnan	Tynset	1620 III	5,2	900
4	Søndre Ytjønn	Tynset	1620 III	3	1012
5	Magnilfloan	Tynset	1619 IV	5	780
6	Koversjøen	Tolga	1619 IV	1	950
7	Bjønntj. / L. Gjersjøen	Tolga	1620 III	2,5	1050
8	Omr. Ravaldslett fjellet / Sletthøa	Tolga	1620 II+III	25	940-1122
9	Område Forolsjøen	Os	1620 II	6	993
10	Fjellsjøen	Os	1620 II	3	974
11	Dalbusjøen	Os	1620 II	1,5	873
12	Åslitjønnan	Os	1620 II	1	1108
13	Storfloen ved Storflotj.	Os	1620 II	2,2	741
14	Storfloen i Dalsbygda	Os	1620 II	2,5	673
15	Område Hanksjøene	Os	1620 II	4	726

Viktige våtmarksområder

1. Novfloen

Området ligger langs den stilleflytende Nova mellom midtre og søndre Novsetra, omgitt av setervoller, frodig bjørkeskog og til dels velvoksen furu. En mindre del av myrkomplekset mot nord ligger i Sør-Trøndelag.

Novfloen og områdene rundt ble ornitologisk undersøkt av Georg Bangjord den 7.-8.6.1985. Han har også fått en del observasjoner fra Odd Ivar Wullum, Sunndalsøra. JB besøkte området to timer den 13.7.1994. Området ligger lavt, og har innslag av arter vi forbinder med skogregionen, som trane, rugde og gluttsnipe. Dobbeltebekkasin antas å ha en leik i området. Tabellene 2 og 3 gir flere opplysninger om de enkelte områdene.

2. Område Hiåsjøene

Området omfatter myrområdet sør for st Hiåsjø, hvor Hiåa danner et lite delta, lille Hiåsjø og Gåsengtjønnan. Deltaområdet har frodig gråvierkratt omgitt av ei grasdominert slette. Langs begge sjøene finnes det partier med grus- og sandstrand, og i nordenden av l Hiåsjø finnes det noe starr.

Området er variert og ornitologisk svært innholdsrikt. Alle de fire fjellendene bergand, havelle, svartand og sjøorre finnes i området, og også et vidt spekter av vadefugler er påvist. Også småvatna i fjellet øst for sjøene, på begge sider av fylkesgrensa, har et stort mangfold av arter,

havelle, svartand, bergand, sandlo, fjæreplytt, boltit, fjelljo, fjellerke og snøspurv ble påvist i 1983.

Ornitologiske undersøkelser: 21.-22.6.1983	Bangjord & Lorentsen (1983)
13.7.1983	Mobæk (1985)
Øvrig litteratur:	Ødegaard (1987a)

3. Grøntjønnan

Dette området er det best undersøkte i planområdet, og det er godt beskrevet i litteraturen nevnt nedenfor. Grøntjønnan ble fredet som naturreservat den 18. desember 1981. Ingen områder har et større påvist arts mangfold av våtmarksfugler. Hele 33 arter er påvist, brilleand medregnet (Tabell 2).

Litteratur: Maartmann (1977), Bekken (1987), Ødegaard (1987a)

4. Søndre Ytjønn

Dette er et variert våtmarksområde med myrer, vierkratt, vannspeil i ulike størrelser, samt dype og til dels brede bekker. I sør er myrene rundt tjerna til dels ufremkommelige, mens det rundt st Ytjønn er fast grastorv og sand- og steinbredd. Lokaliteten er bare besøkt én gang, likevel er forholdsvis mange arter observert.

Ornitologiske undersøkelser: 20.7.1994 RS

5. Magnilfloan

Sentralt i myrområdet, rundt tjønn med høyde 782 m o.h., er myra flat og for det meste temmelig våt. Grasmyr dominerer, men det finnes også partier med svartmyr. I sør er myra delt opp av morenerygger med bjørkeskog. Det finnes her mer eller mindre gjengrodde dammer, og myra er for det meste tørr og tuet med dvergbjørk, men også våte partier finnes. I nord på vestsida av Magnilla er myra tørr og av mindre interesse ornitologisk. Det vokser vierkratt og bjørkeskog langs den stilleflytende elva. Hele området er omgitt av bjørkeskog (Maartmann 1977).

Området har en fuglefauna som er typisk for store myrer i den øvre del av skogbandet, med arter som trane, heilo, vipe, enkeltbekkasin, småspove og gluttsnipe. Den eneste hettmåkekoloni i området ligger her.

Ornitologiske undersøkelser:	
12.7.1976, 3.7.1977	Maartmann (1977)
14.-16.6.1983, 6.-7.6.1984 («hele» Magnildalen/Londalen)	Mobæk (1985)
Øvrig litteratur:	Ødegaard (1987a)

6. Koversjøen

I 1969 ble Kovertjønnan, Esskrokkjønnan, Koietjønnan og flere småtjønner demt for å bli et bedre fiskevann, med areal ca. 330 da (Trøan 1986). Området utmerker seg med mange hekkende arter, og i tillegg synes det å ha en funksjon som raste- og «vente»-område for fugler som hekker lenger inn og høyere til fjells. Oppdemte tjønner og sjøer får nesten alltid økt produksjon ved at næringsstoffer frigjøres. Resultatet er mer fisk og mer fugl ofte i en periode på 5-10 år. Dette omtales gjerne som «meitemark-effekten». I Koversjøen ser det ut til at blomstringsperioden har vart usedvanlig lenge. Kanskje gir gunstig berggrunn grunnlag for en *varig* høy produksjon av plante-plankton, som igjen er gunstig for alle ledd høyere i næringskjeden.

Den 5.6.1991 var det en svært artsrik samling av ender, vadere og spurvefugler på vatnet og langs iskanten, trolig på jakt etter klekkende insekter. Blant disse var et bergandpar, to svartandpar, ni svømmesnipper, tre temmincksnipper og en fjæreplytt.

Ornitologiske undersøkelser:

9.7.1980	RS, TN	
20.5.1990, 2.6., 14.7. og 23.8.1991, 29.5.1992, 23.5.1993, 12.6.1994		LH
5.6.1991	RS	

7. Bjønntjønnan / Lille Gjersjøen

I 1975 ble fire mindre tjønner på tilsammen 24 da demt opp til ca. 85 da. Arbeidet ble utført av Vingelen Utmarkslag (Trøan 1986). Senere er vannspeilet hevet, slik at Bjønntjønnan (Bjønnsjøen) i dag er et oppdemt fiskevatn på ca. 210 da, 1058 m o.h. Rundt ligger det flere småtjønner som hittil i liten grad er undersøkt (LH;RS). Lille Gjersjøen ligger like vest for Bjønntjønnan, 12 m lavere. Det som er nevnt om Koversjøen og gunstig næringstilgang, ser ut til også å gjelde for Bjønntjønnan.

Ornitologiske undersøkelser:	21.6.1980	RS, TN
	14.7.1982	RS
	2.7.1985	RS
	1989-92 Tilf. notater	LH, RS
Litteratur:	Ødegaard (1987b) , Svendsen (1989b)	

8. Område Ravaldslettfjellet / Sletthøa

Det småkuperte landskapet er preget av en mosaikk av lav- og grasvokste rygger og høyder, gjerne med små langsmale myrdrag i mellom, her og der med dammer og tjern. I den sørlige delen dominerer grasmyr, vier og dvergbjørk. Fjellområdet er viktig beiteland for sau, og villrein kan trekke hit for å finne beite og hvileplasser, og for å kjøle seg ned på østvendte snøfonner.

Ravaldslettfjellet avgrenses i vest av Gjersjøhøgda, i øst av skråningen ned mot l Gjersjøen, I nord går det over i Eventjønnhøa og Eventjønna, som også er regnet med i området. Ravaldslettet, et myrdominert område på ca. 1200 x 2000 m langs og nord for Ravaldbekken, har en rik forekomst av bl.a. vadefugler og lappspurv. Sletthøa i nordøst når opp i 1142 m o.h.

Ornitologiske undersøkelser:	2. og 9.-10.7.1985	RS
	4.7.1988	RS, TN
	11.-12.7.1989	RS
	20.6.og 19.7.1992	LH
	16.7.1994	JB, MT
Litteratur:	Svendsen (1989c)	

9. Område Forolsjøen

Søndre del av sjøen har Storhåen, Litlhåen og flere andre viker som er attraktive næringssøksområder for flere andearter. De viktigste hekkeplassene for ender er et stort antall dammer og tjønner sør for sjøen. Her og på myrpartier rundt hekker arter som sandlo, myrsnipe og svømmesnipe.

Ornitologiske undersøkelser:	10. og 21.-22.6.1978 ble område Forolsjøen - Fjellsjøen - Dalbusjøen inventert av GB	Bevanger (1981)
	7.6.1989	RS
	14.6.1989	JB, Arne Tønset
	15.7.1993	LH
	22.7.1994	RS

10. Fjellsjøen

Denne sjøen er grunn, det stikker opp steiner overalt. Terrenget rundt preges av grunne myrer med oppstikkende stein og mindre grushauger. Det finnes noe vierkratt og dvergbjørk. På fjellplatået mot vest finnes det relativt store partier med gras/bakkemyr.

Ornitologiske undersøkelser:	10. og 21.-22.6.1978 ble område Forolsjøen - Fjellsjøen - Dalbusjøen inventert	GB	Bevanger (1981)
	23.7.1994	RS	

11. Dalbusjøen

Sjøen er grunn, og har stort sett steinstrand. I sørenden vokser det noe starr. Langs østsida er det en rygg med bjørkeskog. Store arealer er dekt med tett vierkratt. Sør for sjøen ligger det et stort sletteområde med en mosaikk av tørre partier bevokst med kvitkrull og dvergbjørk og våtere felter med starr og mindre åpne vannspeil. Området har et stort mangfold av våtmarksfugler, bare fire av de femten områdene har fått påvist flere arter.

Ornitologiske undersøkelser: 21.-22.6.1978	GB	Bevanger (1981)
31.7.1985	GB	
4.7.1991	GB	Bangjord (1991)
25.7.1994	RS	

12. Åslitjønnan

Et fint og variert våtmarksområde som består av flere delvis sammenhengende småtjøenner med starrmyr mellom. Lokaliteten ligger høyest av de 15 områdene; 1108 m o.h. Til tross for at området bare er besøkt én gang, 27.7.1994 (RS), er flere interessante arter påvist: Hekkende havelle og myrsnipe, sannsynlig hekkende brushøne og svømmesnipe, og fjelljo.

13. Storfloen ved Storflotjønnan

Lokaliteten er et variert myrområde med tjern og dammer, omgitt av bjørke- og furuskog. Området er bare undersøkt i 1984, da hekket hele 6-7 par vipe og 3 par småspove her, og to brushøner med hekkeatferd ble registrert. Området er foreslått vernet som naturreservat i verneplanen for myrer i Hedmark (Fylkesmannen i Hedmark 1992).

Ornitologiske undersøkelser: 7.-8.6. og 5.-6.7.1984 JB Bekken (1984)
 Øvrig litteratur: Ødegaard (1987c), Os kommune (1992, 1993)

14. Storfloen i Dalsbygda

Denne store og varierte myra ligger nede i Dalsbygda, omgitt av bjørke- og furuskog og dyrket mark. Hangåa renner langs myrflata i vest, omgitt av tett vierkratt og bjørkeskog. På nordre halvdel av myra finnes en del våt grasmyr, til dels med og store tuer. Ellers er myra tørr med en del lav og dvergbjørk. På østre del av myra finnes det noen små, delvis gjengrodde dammer omgitt av tørr torvmyr. Området er foreslått vernet som naturreservat i verneplanen for myrer i Hedmark (Fylkesmannen i Hedmark 1992).

Ornitologiske undersøkelser: 13.7.1976 EM Maartmann (1977)
 8.6. og 4.-5.7.1984 JB Bekken (1984)
 14.7.1989 JB Bekken (1992)
 Øvrig litteratur: Ødegaard (1987c), Os kommune (1992, 1993)

15. Område Hanksjøene

Området består av de to Hanksjøene, et tjern (734 m o.h.) mellom sjøene, og et myrområde nord for den nordre sjøen. Det nevnte tjernet er tydeligvis et attraktivt næringssøksområde. Den 13.6.1989 ble brunnakke, krikand, toppand, kvinand, rødstilk, grønnstilk, strandsnipe, svømmesnipe, hettemåke og fiskemåke notert her, og i tillegg rugde i fluktspill («trekk»). Rødstilk og grønnstilk varslet, og et fiskemåkepar hadde reir her.

Det viktigste delområde er likevel myrområdet nord for n Hanksjø. Det varierte myrområdet synes å være et viktig hekkeområde både for ender og vadefugler, og i tillegg finnes beverhytter og orrleik her.

Ornitologiske undersøkelser: 13.-14.6.1989 JB Bekken (1992)

Rovfugler

Kongeørn hekker i dalførene som skjærer seg inn i området, gjerne nær skoggrensa. Arten er kjent å hekke regelmessig to steder i planområdet, videre finnes det et reir som synes å være lite brukt. I Vingelen er det kjent en gammel reirplass som ble forlatt etter at fuglene var forfulgt/skutt. Jaktende fugler sees regelmessig langt unna de kjente hekkeplassene, noe som antyder at det kan finnes ytterligere ett eller flere par i eller nær planområdet.

For jaktfalk er det kjent tre hekkelokaliteter. Området er forholdsvis fattig på steile bergvegger som kan tilfredsstille artens krav til reirplass. En hekkeplass synes å være regelmessig i bruk, mens de to andre så langt man kjenner til bare er brukt én gang. Området må antas å være næringsmessig gunstig for arten, med gode bestander av rype. En kan ikke se bort fra at det finnes uoppdagede par i eller nær planområdet.

Fjellvåk hekker i utkanten av planområdet. Fem lokaliteter er kjent, og i gode gnagerår vil sikkert mange per hekke. Også tårnfalk og dvergfalk hekker her, helst i utkanten av området. Myrhauk er sett flere ganger i hekketida i og øst for Grøntjønnan, og det er ikke usannsynlig at arten kan hekke i det minste enkelte år.

Mer tilfeldige observasjoner av havørn, fiskeørn og musvåk foreligger.

Spurvefugler

Over skoggrensa finnes et oversiktlig antall spurvefugler. I tabell 1 er 13 arter vurdert som regelmessige hekkefugler i dette høydelaget. I tillegg er bergirisk såvidt påvist i undersøkelsesområdet.

Når vi beveger oss ned i skog og kulturlandskap, blir spekteret av spurvefugler mye større. Tilsammen 42 spurvefuglarter er registrert i undersøkelsesområdet. Mye av den ornitologiske aktiviteten i området har vært orientert mot våtmarksfugler, og de i lavlandet vanlige spurvefuglene er ikke alltid blitt notert. Grundigere undersøkelser i de lavereliggende områdene ville utvilsomt føye nye arter til lista. Mange arter er bare blitt konkret påvist én til to ganger, mens det er all grunn til å tro at de forekommer mange steder og årlig i de lavereliggende deler av planområdet.

Tabell 4. Oversikt over de 106 fuglearter som er påvist i Hedmarks del av planområde Forelhogna, Tynset, Tolga og Os kommuner.

H	påvist/sannsynlig hekkefugl				
		+	sjelden		
		++	fåtallig		
		+++	vanlig til tallrik		
Storlom	H++	Myrsnipe	H+++	Linerle	H++
Gråhegre	++	Fjellmyrløper	+	Fossekall	H++
Gjess	++	Brushane	H+++	Gjerdsmett	H+
Brunnakke	H++	Enkeltbekk.	H+++	Jernspurv	H++
Krikkand	H++	Dobbeltbekk.	H++	Rødstrupe	H+
Stokkand	H++	Rugde	H++	Blåstrupe	H+++
Stjertand	h+	Småspove	H++	Rødstjert	H++
Toppand	H+++	Storspove	++	Buskskvett	H+
Bergand	H++	Rødstilk	H+++	Steinskvett	H++
Havelle	H+++	Gluttsnipe	H++	Ringtrost	H+
Svartand	H++	Skogsnipe	+	Gråtrost	H+++
Brilleand	+	Grønnstilk	H++	Måltrost	H+
Sjørørre	H++	Strandsnipe	H+++	Rødvingetr.	H++
Kvinand	H++	Svømmesn.	H+++	Sivsanger	+
Siland	++	Fjelljo	H+++	Gulsanger	+
Laksand	++	Hettemåke	H++	Møller	H+
Havørn	+	Fiskemåke	H+++	Hagesanger	H+
Myrhauk	H++	Gråmåke	+	Løvsanger	H+++
Musvåk	+	Rødnebb-/		Svarthvit fl.sn.	H++
Fjellvåk	H++	Makrellterne	H++	Granmeis	H++
Kongeørn	H++	Ringdue	H++	Kjøttmeis	H++
Fiskeørn	+	Gjøk	H+++	Varsler	+
Tårnfalk	H++	Haukugle	H++	Skjære	+
Dvergfalk	H++	Jordugle	H++	Kråke	H++
Jaktfalk	H++	Perleugle	H++	Ravn	H++
Lirype	H+++	Tårnseiler	++	Stær	++
Fjellrype	H+++	Flaggspett	++	Bokfink	H+
Orrfugl	H+++	Dvergspett	H++	Bjørkefink	H+++
Storfugl	H++	Tretåspett	+	Grønnsisik	H++
Trane	H+++	Fjellerke	H++	Bergirisk	+
Sandlo	H++	Sandsvale	++	Gråsisik	H+++
Boltit	H++	Låvesvale	H++	Korsnebb sp.	+
Heilo	H+++	Taksvale	H++	Lappspurv	H+++
Vipe	H++	Trepiplerke	H+	Snøspurv	H++
Temmincksn.	H++	Heipiplerke	H+++	Sivspurv	H+++
Fjæreplytt	H++	Gulerle	H++		

Artskommentarer

Observatører:

GB	Georg Bangjord	JM	Jon J. Meli
JB	Jon Bekken	SN	Stig Nordstad
KG	Kåre Guldvik	RS	Rolf S. Svendsen
LH	Liv Hilmarsen	JT	Jacob Trøan
RH	Reidar Haugan	MT	Magnus Trøan
ØL	Øivind Lunde		

[Observasjoner gjort like utenfor planområdet er ført opp i klammer].

- Storlom** Arten er sett i 7 av de 15 spesielt beskrevne våtmarksområdene (Tabell 2). I st Gjersjøen 1992 (JT) og i Dalbusjøen er hekking konstatert, og i Fjellsjøen er par med hekkeatferd observert. KG nevner i Nappsjøen og i Hiåsjøen som steder han stadig ser arten, uten at hekking er påvist.
- Gråhegre** Arten er sett i 5 av de 15 våtmarksområdene, samt opptil 6 ind. i st Gjersjøen (JT). KG ser stadig fugler på Grøntjønnan, og på vei til og fra Gåsengtjønnan/Hiåsjø. Arten har hekket i en årrekke ved øvre Tallsjø, Vingelen, ca. 2 km fra planområdet (Bekken 1987, Svendsen 1989a).
- Gjess** Ifølge Tore Nilsen (1984) synes høstobservasjoner å være vanligst i Tolga. Typisk flokkstørrelse er 50-90 fugler, og de kommer fra nord over planområdet, krysser Glomma og flyr inn over Tolga Østfjell. Tyngdepunktet for trekket er 20.-30. september. En sjelden gang kan fuglene gå ned; ca. 30 fugler rastet i seterlandskap i Londalen 800 m o.h. natt til 11.10.1980 og utover formiddagen. Kvikne: KG har sett gåseflokker raste om høsten nord for Nappsjøen, på Grøntjønnan og ved i Hiåsjø. Like ved ligger Gåsengtjønnan som vel har fått sitt navn etter at gåseflokker har gresset her. Indikasjon på resting om våren: Et år i begynnelsen av mai kom en flokk svært lavt i Midtydalen nord for Grøntjønnan, de hadde kanskje vært nede på bakken. I alle tilfellene har flokkene vært på minst 40-50 ind. Det er grunn til å tro at det mest er kortnebbgjess det dreier seg om.
- Brunnakke** Arten er sett i 7 av de 15 våtmarksområdene. Konkrete hekkefunn er gjort i Grøntjønnan og i tjønn like sør for Forolsjøen.
- Krikkand** En ganske vanlig art i området, sett i 10 av de 15 våtmarksområdene.
- Stokkand** En ganske vanlig art i de lavereliggende deler av området, sett i 6 av de 15 våtmarksområdene.
- Stjertand** Registrert på Grøntjønnan i 1971: Et par 29.-30.5. og en hunn 23.6. (Maartmann 1977). I det senere har KG sett arten her hvert år, og han regner med at den hekker.
- Toppand** En ganske vanlig art i området, sett i 10 av de 15 våtmarksområdene.
- Bergand** Arten er sett i 6 av de 15 våtmarksområdene. Konkret hekkefunn er gjort bare i Grøntjønnan i 1970 (Maartmann 1977). Par er sett i i Hiåsjø, Gåsengtjønnan, Koversjøen, Bjønntjønnan og i dammene sør for Forolsjøen. Det er sannsynlig at arten hekker flere steder.
- Havelle** Denne arten er meget sparsomt utbredt i Hedmark, men i planområdet er den sett i hele 9 av de 15 våtmarksområdene. Viktigste hekkeområde er dammene

- sør for Forolsjøen, hvor flere par synes å hekke årlig. Her ble hunn med unger sett ca. 1980 i dam NQ 932 498 (Morten Bronndal; LRSK-Hedmark 1985), videre ble to kull sett i 1993 (LH), og ett kull samt 6 hunner i flokk i 1994 (RS). Samme år ble to kull observert ca. 6 km mot sørvest, i Tverrfjelltjønnan, og ett kull ble påvist i Åslitjønna (RS). En engstelig hunn er også observert 29.6.1992 i tjønn mellom Sletthøttoppene, og en hunn ble sett i Eventjønnoen 2.8.1993 (LH). JT nevner grunne tjern på Ravaldslettfjellet og de før nevnte Tverrfjelltjønnan som aktuelle hekkeplasser.
- Svartand** Arten er sett i 7 av de 15 våtmarksområdene. Konkrete hekkefunn foreligger fra Dalbusjøen; kull på 6 unger 1985 (GB), og fra en liten dam øst for Fjellsjøen, hvor to kull på 7 små og 8 større unger ble sett 23.7.1994 (RS). Videre et kull på 6 små unger 11.7.1992 i dam mellom Bjønntjønnan og I Gjersjøen (RS). Videre er arten ganske vanlig å se på Eventjønna nord for Ravaldslettfjellet (JT).
- Brilleand** En hann observert og fotografert av KG 31.5.-3.6.1983 i Grøntjønnan naturreservat. Dette er det 19. funn totalt, og det første innlandsfunnet av denne nordamerikanske arten i Norge (Bentz 1986).
- Sjørørre** Arten er sett i 7 av de 15 våtmarksområdene. Konkrete hekkefunn; et kull på 10 unger i Dalbusjøen 1991 (GB), og et kull på 6-8 unger i dam sør for Forolsjøen i 1991 eller 1992 (LH). Videre er arten ganske vanlig å se på Eventjønna nord for Ravaldslettfjellet (JT).
- Kvinand** Arten er sett i 5 av de 15 våtmarksområdene. Planområdet har trolig mangelfullt tilbud på reirplasser for en så stor hullruger. Nordstad & Svendsen (1983b) beskriver et hekkforsøk i en nettingbunt på ei seter i Vingelen i 1982. GB fant arten hekkende i ei kasse ved Novfloen i 1985.
- Siland** Arten har begrenset forekomst i planområdet. Mobæk (1985) nevner 3 hanner i flukt langs Lona 14.6.1983. JT ser også arten av og til langs Lona. Ved st Hiåsjø på Trøndelagssida ble en hann sett 21.6.1983 (Bangjord & Lorentsen 1983).
- Laksand** Arten er sett i 4 av de 15 våtmarksområdene, og i tillegg langs Lona (JT) og i store Gjersjøen (LH).
- Havørn** SN fotograferte en voksen fugl i Vingelen 25.6.1986 (godkjent LRSK), og han har også sett arten i Vingelen/Gjeldalen i 1991, 1992 og 1993. RH observert under sitt botaniske registreringsarbeid i planområdet sommeren 1994 voksen havørn sørvest for Grøntjønnan den 27.7. og ved RV3 Sørsjøen den 6.8.
- Myrhauk** Det foreligger ingen konkrete hekkefunn, men det er ikke usannsynlig at arten kan hekke i det minste enkelte år. JT ser den av og til på Bratthøfloan NQ 87 40, og i område Grøntjønnan, helst i områdene øst for reservatet. Harald Bergmann så en hunn jakte på Grøntjønnan flere ganger 19.6.1977 (Maartmann 1977), og den 3.-4.6.1986 ble en hunn sett over store deler av reservatet (Bekken 1987). En hann ble sett 29.5.1992 ved Koversjøen (LH), og arten er også sett ved Bjønntjønnan (MT). SN ser arten årlig vår og høst.
- Musvåk** SN har sett enkeltfugler i Gjeldalen i 1992, 1993 og 1994. Arten dukker opp først i august, og jakter en måneds tid utover. Ikke sett vår og sommer.
- Fjellvåk** Vanlig over hele fjellområdet (JT). SN kjenner ikke til hekking inne i fjellområdene, men «flere titalls» fugler er sett om høsten i gnagerår. Fem hekkelokaliteter er kjent, og i et godt gnagerår vil sikkert mange flere par hekke i planområdet.

- Kongeørn Tre hekkelokaliteter er kjent, hvorav den ene synes å være lite brukt (MT, SN, ØL). I tillegg kommer en gammel reirplass i Vingelen som ble forlatt etter at fuglene ble forfulgt/skutt (MT). Jaktende, voksne fugler som stadig blir sett i hekketida i andre deler av området, antyder at det kan finnes ytterligere ett eller flere par i eller nær planområdet.
- Fiskeørn Bare én observasjon er kjent: SN fotograferte et ind. 13.9.1980 ved Gjersjøen/Koversjøen.
- Tårnfalk Vanlig å se over hele fjellområdet (JT, SN). Hekkefunn i 1994 i Gjeldalen (LH) og nord for Grøntjønnan (KG/KB).
- Dvergfalk Regelmessig hekkefugl i den skogkledde delen av området. Arten sees mer nede i seterområdene enn tårnfalk (JT), mens den knapt er sett innover snaufjellet (SN). Et varslende ind. ved Magnilfoan 3.7.1977 (Maartmann 1977), og hekkefunn i Vingelens setertrakter i 1981 (Nordstad & Svendsen 1983a). KB ringmerket et kull på 4 unger ved Storfloen i Dalsbygda 5.7.1984, og det ble funnet et reir ved Novfloen samme år (GB).
- Jaktfalk Tre hekkelokaliteter er kjent, hvorav to så langt man vet bare er brukt én gang. SN har et generelt inntrykk av at arten i dag sees mindre vanlig i jakttida om høsten enn i «tidligere år»; ikke sett 1993-94.
- Lirype I Kvikne: Områdene fra Sverjesjøene og østover, også Sætertangen er kjent som gode områder (KG). I viltkartet (Ødegaard 1987a) er et område som omfatter Grøntjønnan fra Bratthødalen mot Bratthøa og Enmolegeret avmerket som svært lirypeområde. Ved Falningsjøen ble det ca.1983-86 drevet forsøk med lyngbrenning og gjødsling for å forbedre forholdene for rypene (Andersen et al. 1990). Hele Vingelsfjellet er generelt gode produksjonsområder for lirype (Ødegaard 1987b, JT). Dalsbygda: Hele fjellområdet er gode områder (Os kommune 1992).
- Fjellrype I Kvikne er Rødhammeren - Vedhundbolhøgda - Russutangen - Hestfjellet de beste områdene (KG). Spesielt gode biotoper i Vingelen er Ravaldslettfjellet og s og n Gjersjøhøgda (JT). Dalsbygda: Hele fjellområdet er gode områder (Os kommune 1992).
- Orrfugl Kvikne: Bestanden er liten i forhold til for 30-40 år siden, men det finnes en del i fremre del av Ydalen. Fuglene spiller på setervollene (KG, Ødegaard 1987a). Leiker er også kjent i Magnildalen og Gjerdalen (Ødegaard 1987a). Vingelen: Tallrik ved Langsætrene og i Rysæteråsen, med novemberflokker på 50-100 fugler (JT). Langsæteråsen er også kjent som et godt spill- og helårsområde i viltkartet (Ødegaard 1987a). Dalsbygda: Generelt svært gode helårsområder finnes på nordsida av Vangrøftdalen (Lislåsen - Storbekkdalen) og i område Langryåsen.
- Storfugl Kvikne: Registrert ved Novsetra 26.7.1994 (RH). Londalen: Et belte på nordsida av Lona til Svartåsen fungerer som sommerområde, mens fuglene om vinteren oppholder seg i Rysæteråsen og videre sørvestover. Det er få fugler og helst to-tiurers leiker (JT). I viltkartet er også en leik avmerket (Ødegaard 1987a).
- Trane Det hekker anslagsvis 5-10 par i planområdet. Hekking er påvist på Novfloen, mens hekkeindikasjoner er registrert på Magnilfoan, Grøntjønnan og begge Storfloen-myrene. På Grøntjønnan ble et par sett 10.7.1994, og også på Novfloen er par sett de siste årene (KG). Par ble sett 4.-9.8.1994 på Magnilfoan og tre andre steder i Magnildalen (RH). Videre er hekking påvist i Londalen 1992 (JT), og et annet sted i Londalen er et par sett i hekketida (LH).

- Også i Ovilldalen har trane fast tilhold (Jostein Røe). Også i Vangrøftdalen er hekking påvist (MT), og myrene sør for Falken er mye brukt av trane om våren (Os kommune 1992).
- Sandlo** Arten er sett i 6 av de 15 våtmarksområdene. Sannsynligvis hekker den på alle disse lokalitetene, med unntak av Koversjøen, som fungerer som rasteplass om våren.
- Boltit** JT observerte arten i august 1988 på Bratthøa og på Sletthøa. Ca. 1.7.1991 så han et par på Bratthøa, trolig hekkende. «Sees regelmessig på Grøntjønnan, og 1 ind. i flukt over området 11.7.1976. Hekker antagelig i fjellet omkring» (Maartmann 1977). KG har truffet arten på store Ytangen, noen km nordøst for Grøntjønnan. Arten er videre påvist i Blåorfjellet/Vehundbolhøgda øst for Hiåsjøene, hvor 2 ind. ble registrert på Trøndelagssida og 1 ind. på Hedmarkssida 21.6.1983 (GB).
- Heilo** Vanlig hekkefugl i fjellet og på store myrer under skoggrensa.
- Vipe** Arten er sett i 6 av de 15 våtmarksområdene. Tilsammen 17 engstelige ind. på Magnilfloan i 1977 (Maartmann 1977). I 1984 viste 6-7 par ved Storflotjønnan og 3 par på Storfloen i Dalsbygda hekkeatferd (Bekken 1984). I 1986 varslet 2 par på Grøntjønnan (Bekken 1987).
- Temmincksnipe** Arten er sett i 5 av de 15 våtmarksområdene. Arten antas å være årlig hekkefugl ved Bjønntjønnan (RS), og den varslet intenst ved s Ytjønn i 1994 (RS). Sannsynligvis hekker den også årlig ved Grøntjønnan (reirfunn 1970) (Bekken 1987), og sør for st Hiåsjø (Bangjord & Lorentsen 1983).
- Fjæreplytt** Arten er sett i 3 av de 15 våtmarksområdene. Et antatt fast hekkeområde er kjent innenfor planområdet (RS). Videre ble 2+3 ind. med hekkeatferd sett 21.6.1983 i fjellet øst for l Hiåsjø/Gåsengtjønnan (Bangjord & Lorentsen 1983).
- Myrsnipe** Denne arten, som har en sparsom utbredelse i Hedmark, er ganske vanlig i planområdet - den er påvist i 10 av de 15 våtmarksområdene. Den hekker sannsynligvis på de fleste av disse lokalitetene, og den hekker også i mange andre våtmarksområder.
- Fjellmyrløper** 1 ind. sett i slutten av juli 1988 på ei grasmyr like nordøst for Bratthøa ca. NQ 402 895, uten hekkeatferd (JT). Nærmeste kjente hekkeplass ligger ved øvre Halstjern, ca. 3 km nord for Stubbsjøen (Stugusjøen) på Kvikneskogen. Dette hekkefunnet er imidlertid fra 1891, og lokaliteten synes ikke å være sjekket i vår tid (Maartmann 1987).
- Brushane** Arten er sett i hele 11 av de 15 våtmarksområdene, og den hekker trolig på de fleste av disse.
- Enkeltbekkasin** Arten er sett i 12 av de 15 våtmarksområdene, og det er sannsynlig at mer omfattende undersøkelser vil vise at den hekker i ytterligere 2-3 av dem.
- Dobbeltbekkasin** Arten er påvist i 6 av de 15 våtmarksområdene, og det er sannsynlig at den hekker i alle/de fleste av disse. Arten (eller sannsynlig dobbeltbekkasin) er også påvist i 3 andre områder, et i hver kommune (RS, RH).
- Rugde** Arten er påvist i 4 av de 15 våtmarksområdene. Arten er ikke spesielt knyttet til våtmarksområdene, men antas å være vanlig forekommende i den frodige bjørkeskogen som finnes i lavereliggende deler av planområdet.
- Småspove** Arten er sett i 7 av de 15 våtmarksområdene. På mange av lokalitetene er arten sett på næringssøk, uten tegn til at de hekker. Men i noen få områder hekker arten trolig årlig: På hver av de to Storfloen-myrene varslet det tre par i 1984 (Bekken 1984), og på Novfloen spilte et ind. skadet 7.6.1985 (GB).

- Storspove I planområdet er arten bare sett på Grøntjønnan, med flere obs. av inntil 10 ind. i 1970-årene (Maartmann 1977). Like øst for området hekker arten ved øvre Tallsjø, som eneste faste sted i Tolga (RS), og ved Solbakken i Dalsbygda like utenfor planområdet ble 1 ind. på næringssøk sett 14.6.1989 (JB).
- Rødstilk Vanlig hekkefugl i planområdet, sett i alle de 15 våtmarksområdene.
- Gluttsnipe Arten er sett i 7 av de 15 våtmarksområdene. Det er grunn til å tro at arten hekker på de fleste av disse lokalitetene.
- Skogsnipe Bare registrert på Grøntjønnan, i 1971 og 1986, uten indikasjoner på hekking (Bekken 1986).
- Grønnstilk Vanlig hekkefugl i de lavereliggende deler av planområdet, påvist i 8 av de 15 våtmarksområdene.
- Strandsnipe Arten er sett i 10 av de 15 våtmarksområdene, og det er sannsynlig at mer omfattende undersøkelser vil vise at den hekker i ytterligere noen av dem.
- Svømmesnipe Planområdet omfatter de beste områdene for denne arten i Hedmark - den er påvist i hele 12 av de 15 våtmarksområdene.
- Fjelljo I Hedmark er alle observasjoner av denne arten i hekketida gjort i planområdet (NOF 1994). Arten er sett i 9 av de 15 våtmarksområdene. I eller i nærheten av av noen av disse områdene hekker arten i gode smånagerår. KG nevner særlig Tverrfjellflågan og st Ytangen som «sikre» områder, og han har også sett den på Hestfjellet. I Vingelen er Sletthøa og Eventjønnhøa tilsvarende faste områder (JT). Under en fjellvandring ca. 10.7. 1994 ble tilsammen 9 ind. sett i område Bratthøa - Sletthøa - Eventjønnhøa. Samme fugl kan ha blitt sett flere ganger, og ingen av dem viste hekkeatferd dette året (JT, Tom Johansen). I 1989 observerte JT ca. 12 hekkende par i dette området. Trolig er fjelljoen blitt gradvis vanligere, for SN kan ikke huske å ha sett arten på 1960-/1970-tallet, mens den i dag sees årlig, også i år med svært lite smånagere.
- Hettemåke Arten er sett i 5 av de 15 våtmarksområdene. Eneste kjente hekkekoloni er Magnilfloan, hvor ca. 20 ind. varslet ved et av tjønna i sør den 4.8.1994 (RH). Maartmann (1977) registrerte ingen hettemåker her. Like utenfor planområdet, i Blæstertjønnan vest for Dalsbygda, finnes en større koloni (RS).
- Fiskemåke Arten er sett i alle de 15 våtmarksområdene, og antas å hekke i de fleste av dem, og også mange andre steder. KG har registrert et stadig økende antall gjennom lang tid, og JT nevner at måkene er kommet etter 1970-75 i Vingelsfjellet..
- Gråmåke Arten er sett tilfeldig ved Grøntjønnan og Koversjøen.
- Rødnebb-/makrellterne Terner er sett i 3 av de 15 våtmarksområdene. Ternene kom etter 1980, og sees helst ved større vatn, antatt makrellterne hekker i st Gjersjøen (JT). Rødnebbterne hekker forholdsvis vanlig øst for planområdet (NOF 1994).
- Ringdue Arten forekommer i de lavereliggende delene av planområdet, og er f.eks. registrert ved de to Storfloen-myrene i 1984 (JB). Arten har begynt å vise seg i alle seterområdene etter 1985 (JT). Ringdua har ekspandert i lang tid og er stadig i framgang (KG, NOF 1994).
- Gjøk Til tross for at mye av registreringene i området har vært rettet mot våtmarksfugler, er arten notert i 7 av de 15 områdene, gjøk må regnes som en vanlig hekkefugl i planområdet.
- [Hubro Et ind. sett høsten 1993 i Lonsjølia (på Tolgasida), like utenfor planområdet.]
Snøugle JT mener at arten hekket for lang tid siden, trolig tidlig i vårt århundre, men ikke noe konkret er kjent. Gamle bilder (1920- til 1930-åra) viser fugler som er

- skutt (bl.a. ved st Gjersjøen) og hengt på seterveggen sammen med annet felt vilt, altså fantes det snøugle i fjellet om høsten. JM har snakket med eldre jegere om vilt og jakt i fjellet i gammel tid, og de bruker det gamle navnet *lemengris* om snøugla. KG og mange andre så et ind. i hekketida 1984 eller 1985 som fløy rundt og kalte på en make, bl.a. ved lille Hiåsjøen, Falningsjøen og ut mot bygda ved Bjørgan. SN så og fotograferte et ind. på Bjønnåsfjellet (NQ 88 33) den 10. mai ca 1989.
- Haukugle Arten har hekker i seterområdene, f.eks. i forbindelse med nydyrkingsfelter ved Kvannberget og Svartåsen, også sett våren 1994 (JT). I 1978, 1980, 1981 og 1982 ble arten funnet hekkende innenfor et område på 2 km² i Vingelen, i rein bjørkeskog nær dyrket mark (Nordstad & Svendsen 1983a). Arten har også hekket ved Novfloen, hvor et kull på 6 unger ble ringmerket i 1985 (GB).
- [Lappugle Et ind. holdt seg minst 3 uker i juli 1966 eller 1967 ved sjøen Langen like utenfor planområdet (Morten Bronndal; LRSK-Hedmark 1984).]
- Jordugle Kvikne: I gode gnagerår hekker arten i mange av myrområdene (KG). Hekker i fjellområdet, flere steder også i 1994 (JT). Arten er registrert på 6 av de 15 våtmarksområdene.
- Perleugle Forekommer i de lavereliggende deler av området (JT): Ifølge lokalbefolkningen hørt ved Grue vest for Langen våren 1989 (JB).
- Tårnseiler Grøntjønnan: 1-2 ind. sett på næringssøk i 1971, 1974 og 1977 (Maartmann 1977). Det er all grunn til å tro at seilere regelmessig jakter insekter i seterområdene og i fjellet på gode sommerdager.
- Flaggspett Arten sees av og til i bjørkeskogen (JT).
- Dvergspett Arten sees av og til i bjørkeskogen, og den hekker sikkert innenfor planområdet (JT).
- Tretåspett En hunn ved Storflotjønnan 7.6.1984 (JB).
- Fjellerke I et begrenset område er arten funnet hekkende hvert år 1991-94 (LH). Arten er videre sett i Ravaldslettfjellet ca 21.6.1962 av B Bjørnsrud (Haftorn 1971). Fra 2.7.1979 foreligger det en usikker observasjon av et syngende individ på Ravaldslettet (TN). Den 21.6.1983 ble et sannsynlig hekkende par registrert i fjellet øst for l Hiåsjø/Gåsengtjønnan (GB).
- Sandsvale Det er svært sannsynlig at denne arten søker næring i seterområdene. Den 14.6.1989 ble flere ind. sett ved Solbakken i Dalsbygda, like ved plangrensa (JB).
- Låvesvale Ingen observasjoner synes å foreligge, men det er svært sannsynlig at denne arten hekker eller i det minste søker næring i seterområdene.
- Taksvale Noen få individer sett på Grøntjønnan (Maartmann 1977). Det er svært sannsynlig at denne arten hekker eller i det minste søker næring i seterområdene.
- Trepiplerke Arten er notert syngende ved Magnifloan 3.7.1977. Det er sannsynlig at arten finnes flere steder i planområdet.
- Heipiplerke Vanlig hekkefugl i fjellet og på store myrer under skoggrensa.
- Gulerle Registrert i 7 av de 15 områdene, helst i de lavereliggende områdene.
- Linerle Registrert ved Grøntjønnan, Koversjøen, Dalbusjøen og Storflotjønnan. Sikkert også vanlig ved setrene.
- Fossefall Registrert ved Novfloen, st Gjersjøen og ved Bjønntjønnan. Arten hekker sikkert en rekke steder i planområdet.
- Gjerdsmett Et ind. sett ved Øyanvolla ved Lona i august 1993, og syngene ind. hørt to steder i Gjeldalen sommeren 1994 (LH).

- Jernspurv Et par hekket sannsynligvis ved Hemvasstjønnna, Grøntjønnan i 1973, og 1 syngende ind. sør for setrene 19.6.1977 (Maartmann 1997). En syngene hann i dalen nedenfor Grøntjønnan 4.6.1986 (JB). Også notert syngende ved Novfloen 7.6.1985 (GB). Arten finnes sikkert mange steder i de skogklede deler.
- Rødstrupe En syngende hann 13.6.1989 ved s Hanksjø (JB). Det er forholdsvis lite av denne arten i den nordre tredel av Hedmark (NOF 1994), men den kan nok forekomme flere steder i de lavereliggende deler.
- Blåstrupe Svært vanlig hekkeart i bjørkebeltet og i fjellet bare det finnes litt bjørk/vier. Registrert i 13 av de 15 våtmarksområdene, bare ved Åslitjønnan og Storflotjønnna synes den å mangle.
- Rødstjert Reirfunn i kasse ved Novfloen 7.6.1985 (GB). Arten hekker sikkert en rekke steder i skogklede deler.
- Buskskvett Et varslende ind. ved setrene på Grøntjønnan 4.6.1986 (JB). Det er sannsynlig at arten hekker andre steder også.
- Steinskvett Vanlig hekkeart i fjellet, registrert i/ved 7 av de 15 våtmarksområdene.
- Ringtrost Arten er sett i steinurer i Bratthøa og i n Gjersjøhøgda, trolig hekker den her (JT). En usikker observasjon fra l Hiåsjø foreligger også (Bangjord & Lorentsen 1983). Arten er påvist varslende/hekkende på Trøndelagssida (NOF1994).
- Gråtrost Vanlig i den frodige bjørkeskogen - og i fjellet, det eneste av de 15 områdene den ikke er registrert i er det høyestliggende, Åslitjønnan.
- Måltrost Arten hekker sikkert mange steder i skogklede deler, helst i furuskog. Konkrete observasjoner foreligger fra Novfloen, Magnilfloan og Storflotjønnna.
- Rødvingetrost Forekommer betydelig vanligere enn måltrost, med observasjoner bl.a. ved 6 av de 15 områdene.
- Sivsanger En hann sang i vierkrattet sør for setrene på Grøntjønnan 16.-17.6.1977 (Maartmann 1977). En sjelden art i Nord-Hedmark: I 1974 ble den registrert i l Sølensjø naturreservat, Rendalen, og i 1976 ble den registrert i Meløyfloen naturreservat, Follidal (Bekken 1987).
- Gulsanger Syngende hann 22.6.1985 ved Bakkvollen nord for øvre Tallsjø, såvidt innenfor planområdet (RS, JB). Videre er arten registrert like utenfor planområdet, ved syngende hanner 7.6.1984 ved gardene ved munningen av Gjeldalen, og 13.6.1989 ved sørenden av Langen (JB).
- Møller Grøntjønnan: Et par hadde tilhold i et bjørkekratt på vestsida av Helgestjønnna i juni 1970. Atferden indikerte hekking. Arten forekommer forøvrig vanlig i bjørkeskogen nedenfor myrområdet (Maartmann 1977). Andre funn synes ikke å være gjort av denne arten, NOF (1994) viser heller ingen andre registreringer i nærheten av planområdet.
- Hagesanger En syngende hann 4.7.1984 i krattet langs Hangåa ved Storfloen, og syngende hann 7.6.1984 ved gardene ved munningen av Gjeldalen, like utenfor planområdet (JB). Det er trolig at arten finnes flere steder i de lavere deler.
- [Bøksanger En syngende hann 12.6.1989 ved Nygardsvall 3 km øst for sørenden av Langen og like langt fra planområdet (JB)].
- Løvsanger Svært vanlig hekkefugl, også i fjellet. Av de 15 våtmarksområdene er den registrert i alle, unntatt de to høyestliggende, s Ytjønn og Åslitjønnan.
- Svarthvit fluesnapper Registrert ved varslende ind. 4.7.1984 ved nordre del av Storfloen, Dalsbygda (JB), og en syngende hann 8.6.1985 ved Novfloen (GB). Arten hekker sikkert flere steder i de lavere deler av området.
- Granmeis Eneste konkrete opplysning er at arten er registrert ved Novfloen av Odd Ivar Wullum (GB). Arten hekker sikkert flere steder i de lavere deler av området.

- Kjøttmeis Et utfløyet kull registrert ved Storfloen i Dalsbygda i 1984 (JB). Arten hekker sikkert flere steder i de lavere deler av området.
- Varsler 1 ind. sett 28.7.1971 ved Hemvasstjønn, Grøntjønnan av Harald Bergmann, medd. Maartmann (1977). Et dødt ind. ble funnet i juli 1994 ved st Sverjesjø av Leif Vidar Gullstad (pers.medd.). Han har ikke tidligere sett arten i trakten. Arten er vanligere i de mer furudominerte områdene lenger øst.
- Skjære Arten er registrert ved Novfloen 7.6.1985 (GB), og finnes sikkert andre steder i seterområdene også, i det minste om sommeren.
- Kråke Vanlig hekkefugl så høyt som det finnes reirtrær, og den sees også på næringssøk i snaufjellet.
- Ravn Vanlig hekkefugl.
- Stær Grøntjønnan: H. Bergmann så to flokker, den største på 28 ind., som furasjerte i vierkrittene ved setrene 10.7.1974. Et ind. sett 10.7.1976 (Maartmann 1977). Vingelen: Det er mindre stær enn tidligere, men flokker trekker fortsatt opp til seterområdene på næringssøk (MT).
- Bokfink Syngende hann 22.6.1985 ved Bakkvollen nord for øvre Tallsjø, såvidt innenfor planområdet (RS, JB). RS har registrert arten i dette området ved flere anledninger. Selv om arten er fåtallig så langt nord i fylket og høyt over havet, finnes den trolig flere steder.
- Bjørkefink Arten hekker vanlig i skogen, og søker av og til næring i snaufjellet, f.eks. 3 ind. på Bratthøa 29.7.1991 (RS).
- Grønnsisik Arten er påvist «med få individer i hekketiden, uten at hekking er påvist» ved Dalbusjøen (Bangjord 1991). Arten forekommer sikkert flere steder i de lavere deler av området, i hvert fall i frøår for bjørk/furu.
- Bergirisk Bare én observasjon er kjent fra området; 1 ind. 21.6.1978 i vesthellinga av Falkpiggen i Os (Bevanger 1981). Planområdet ligger vest for artens kjente hekkeområde (NOF 1994).
- Gråsisik Vanlig hekkeart i skogen, og den sees også på næringssøk høyt til fjells.
- Korsnebb sp. Noen få ind. sett i flukt over Magnilfloan (Maartmann 1977).
- Lappspurv Meget vanlig art i fjellet over det meste av området, den er registrert i 9 av de 15 våtmarksområdene, i de laveste og aller høyestliggende områdene mangler den.
- Snøspurv Arten er funnet hekkende i steinurer i Bratthøa og i n Gjersjøhøgda (JT). Ca. 10 ind. på Bratthøa 8.8.1994 (RH). Den har også tilhold i selve Forelhogna; 8 ind. sett nær toppen 5.9.1992, og hunn matet unge 5.7.1993 (LH).
- Sivspurv Vanlig hekkeart i ulike typer våtmarksområder, registrert i 11 av de 15 områdene. i vest ble et par med reir (egg) og en syngende hann registrert 21.6.1983 i fjellet øst for l Hiåsjø/Gåsengtjønnan (GB).

Pattedyrfauna

- Vanlig spissmus Antas å være vanlig forekommende i de tre kommunene (Ødegaard 1987a-c). Forekomst i de lavere deler er sannsynlig.
- Vannspissmus Antas å være vanlig forekommende i de tre kommunene (Ødegaard 1987a-c). Forekomst i de lavere deler av planområdet er mulig.
- Nordflaggermus Kvikne: KG kjenner ikke til observasjoner i planområdet. Vingelen: Flaggermus er sett jaktende over setervoller i planområdet (JT). Dalsbygda: JM kjenner ikke til observasjoner.
- Langøret flaggermus Antas å være vanlig forekommende i de tre kommunene (Ødegaard 1987a-c). Forekomst i de lavere deler av planområdet er mulig.
- Hare Kvikne: Arten finnes over hele fjellet, men for tida er bestanden lav (KG). Vingelen: Nesten hele området er leveområde for haren, men de beste biotopene finnes i småkupert terreng med fleraldret lauv- og blandingskog (Trøan 1986). I Os er arten utbredt over hele kommunen, og de beste biotopene finnes i Dalsbygda (Os kommune 1993).
- Ekorn Dalsbygda: Arten er vanlig i barskogsområdene, og bestanden har trolig økt noe de siste årene (Os kommune 1993), men det er ikke så høy bestand som det var før måren ble vanlig (JM). Arten finnes sikkert også i Kvikne og Vingelen.
- Bever Kvikne: Gnag etter streifdyr ble sett i Grøntjønnan allerede i 1982 (KG). I hvert fall i 1992 var arten etablert, da observerte GB spor etter «vinterhogst» den 24.3. Ferskt gnag ble sett i juli 1994 (KG, JB). KG fant høsten 1994 ei hytte i Tunndalen NQ 755 242. Arten har fast tilhold også fra Magnilsjøene og nedover (MT). Vingelen: Sportegn er sett i Busjødalen, nær grensa til Kvikne (Trøan 1986). De siste 3-4 årene har den etablert seg langs Lona ved Rysæteråsen og langs sidebekker til Gjera. Felling er sett helt opp til Mosedalen (MT, JT). I Dalsbygdas del av området etablert den seg allerede på 1960-tallet langs Hangåa vest for Storfloen (JM). Andre kartfestede leveområder et område rundt der Vangrøfta og Tverrelva møtes, og et parti nord for n Hanksjø (Os kommune 1992). På sistnevnte plass foretok beveren betydelige neddemminger høsten 1994. Etter hvert finnes arten langs alle stilleflytende åer og bekker, hvor vier er kommet opp etter at slått og beite har avtatt. Også i vieren langs Fjellsjøbekken sør for Dalbusjøen er beveren fast etablert (JM).
- Lemen Det siste virkelige store lemenåret var i 1963, mens det var litt tendens til lemen i 1985 og 1994 (JM, JT).
- Klatremus, gråsidemus, markmus, fjellrotte Det er grunn til å tro at disse artene forekommer, men spesielle undersøkelser er ikke foretatt.
- Liten skogmus Det er grunn til å tro at arten forekommer.
* Kanskje kan også andre arter av smågnagere forekomme.
- Ulv Seint på høsten 1953 sporet JM en ulv på Dalbusjøhøgda nord for Dalsbygda. Dyret hadde travet på meget stø kurs. Neste kontakt med arten synes å ha vært først i 1994, da ble sauer «dokumentert/ sannsynliggjort» drept av ulv funnet i begynnelsen av juli i Dalsbygda, i område Storflo-

- tjønna. Skade på sau ca. 8. juli i Smådalen nord for Mosedalen, Vingelen har konklusjon «mistenkt ulv», det samme gjelder ei skadet søye funnet 16. juli ved Setertangen sør for Ya i Kvikne (Wabakken et al. 1985). Den 24. juli ble ei nylig drept søye funnet i Falningsjøhøgda, men dette funnet er vurdert til ikke å ha ulv som skadegjører.
- Rødrev** Kvikne: Arten finnes innover fjellet, hi finnes bl.a. i Midtydalen (KG). Vingelen: Reveskabben kom for fullt i begynnelsen av 1980-årene og reduserte bestanden betydelig (Trøan 1986). Hi finnes opp til litt over skoggrensa, og reven jakter over hele fjellområdet, også i Vingelen og Dalsbygda (JT, JM)
- Fjellrev** Det er usikkert om det er «fastboende» fjellrev i området i dag. Jakt var en av årsakene til at den nesten ble utryddet i området på 1920-tallet. Rødreven er blitt mer tallrik og utkonkurrerer fjellreven (Arbeidsutalget for Forelhogna-området 1988). Kvikne: KG har sett spor etter arten fram til 1991-92. Stedsnavnet Vedhundbolhøgda henspiller på fjellrevhi, selv om dette området kanskje ikke er typisk. Ei jente som gjette sau i dette området i 1992, så en fjellrev på kort hold. Tre gamle hiområder er kjent. Vingelen: Arten fantes før 1914. I årene før det ble det gravet ut to hi, ved Gjersjøen og på Ravaldslettet. Den siste fjellreven i Vingelen var antagelig den som ble skutt på Kampan i 1914 (Trøan 1986). JT nevner også et hiområde i Bratthøa ca. 1200 m o.h., med 8-9 åpninger. Dalsbygda: Det er sett fjellrev noenlunde regelmessig fram til ca. 1987. Dette året fotograferte JM et ind. nede ved garden i Dalsbygda. Det er kjent flere hiområder, og siste sikre yngling fant sted i område Buhogna i 1967. Siden arten er sett nesten fram til i dag, er det grunn til å tro at den også har ynglet seinere (JM).
- Bjørn** Arten fantes her som i andre deler av fylket i gammel tid. Flere bjørnehistorier er omtalt av Dalsbygda Jaktlag/Jaktsameie (1989). Fra 1979 foreligger det to uoppklarte meldinger fra Os: Spormelding fra Mosengvollen nedenfor Sotthaugen den 22. juli, og en melding om skremte husdyr ved Jotvollen i august (Kvam et al. 1984). I tillegg finnes en uoppklart spormelding fra Kjurrudalen i perioden 1978-82 (Kolstad et al. 1984). Fra 1985 foreligger det uoppklarte meldinger fra oktober-november om spor tegn og skade på husdyr nær Dalsbygda og i Kjurrudalen (Overskaug et al. 1986b, Sørensen et al. 1988). I 1993 var det sannsynliggjort at bjørn drepte tre søyer i Kjurrudalen (Wabakken et al. 1994). Også høsten 1994 gjestet et individ Dalsbygda. Påvist eller sannsynlig bjørnedrepte sauer ble funnet i Vangrøftdalen, to steder ved n Hanksjø, og også utenfor planområdet (Wabakken et al. 1995). Kvikne: En uoppklart spormelding april 1983 fra Novas dalføre, nær fylkesgrensa (Overskaug et al. 1986a).
- Røyskatt** Kvikne: Det synes å være lite røyskatt, og bestanden svinger med tilgangen på smånagere (KG). Vingelen: Spor sees «overalt», røyskatt er vanligere enn snømus (JT). Arten er trolig vanlig over hele kommunen (Os kommune 1993), og vinteren 1993/94 var den spesielt tallrik i Dalsbygdas del av området (JM).
- Snømus** Vingelen: Spor sees «overalt», men røyskatt er vanligere enn snømus (JT). Arten er trolig vanlig over hele kommunen (Os kommune 1993).
- Mink** Kvikne: Forekomsten av mink har variert, men det er ikke mye av den innover langs vassdragene i planområdet (KG). Vingelen: Arten spredte seg

i vassdragene like før og under krigen. Bestanden synes å ha økt fram til 1950-årene, så en tilbakegang til en lavere bestand, som har holdt seg noenlunde uforandret fram til våre dager (Trøan 1986). Arten følger vassdragene helt til fjells (JT). Minken er trolig vanlig over hele kommunen (Os kommune 1993). I Dalsbygdas del av området er tallrik, og gjør skade for fiskeinteressene (JM).

- Mår
Kvikne: Det er mer mår i fjellskogen etter at reven er gått tilbake pga. skabb (KG). Vingelen: Det har vært en liten bestand i barskogsområdene i lengre tid. Den økte fra 1970-tallet, og har spredt seg utover helt opp til snaufjellet (Trøan 1986). I Dalsbygdas del av området finnes den innover alle dalførene (JM).
- Jerv
Kvikne: Streifdyr har forekommet gjennom lang tid. Et dyr hadde fast tilhold her i 1991-92 (KG). Vingelen: Arten kan streife gjennom deler av området vinterstid (Trøan 1986). Dyret nevnt foran ble også observert i Londalen. Våren 1993 ble spor sett i Svartåsen (JT). I tillegg til fast tilhold etpar år som nevnt foran, sees arten på streif nesten hver vinter, trolig på vandring mellom Snøhetta og Sylane eller Femunden-området (JM). I september 1993 ble jerv konkludert som påvist/sannsynlig skadegjører i forbindelse med funn av et lam i Kjurrudalen og ei søye øst for Forolsjøen (Wabakken et al. 1994). I 1994 ble 21 lam erstattet som påvist/sannsynlig jervedrept sør for Forolsjøen og i Kjurrudalen (Wabakken et al. 1995).
- Grevling
Kvikne: KG har sett arten fra ca. 1980, etter hvert også langt til fjells (Fjellegeret), men ikke innenfor planområdet. Vingelen har en liten fast bestand som har holdt seg uforandret gjennom mange år (Trøan 1986). Arten begynte å vise seg ca. 1975-80, i dag ferdes den overalt der det er skog, inkl. seterområdene. Arten er også sett i snaufjellet i Bratthødalen (MT, JT). I Dalsbygdas del av området finnes den innover dalførene, muligens er det litt mindre nå enn for 10-15 år siden (JM).
- Oter
Kvikne: Ingen observasjoner er kjent (KG). Vingelen: Tidligere var oteren en vanlig gjest i vassdragene, men den er nå (1986) dessverre helt forsvunnet fra våre trakter (Trøan 1986). I 1950-årene ble oter påvist innenfor planområdet i Londalen (MT). I Dalsbygda ble en oter tatt i beverfelle høsten 1993, men observasjoner inne i planområdet i nyere tid er ikke kjent (JM).
- Gaupe
Kvikne: Arten er ikke kjent fra planområdet, men våren 1994 ble et dyr påvist nede i bygda på Kvikneskogen (KG). Vingelen: Arten kan streife gjennom deler av området (Vingelen) vinterstid (Trøan 1986). I Dalsbygda observerte Karstein Johaug i september/oktober 1993 ei gaupe ved Austengvollen/Djupskora innen planområdet, og vinteren 1994 ble et streifdyr sporet nede i bygda. (JM). Sommeren 1994 ble 1-2 lam erstattet som påvist/sannsynlig gaupedrept nær Dalsbygda, trolig utenfor planområdet (Wabakken et al. 1995).
- Hjort
Vingelen: Det første dyret ble sett i 1928, og fra 1950-årene har en stamme vært etablert i sør nær Glomma, og jakt har vært tillatt fra 1956 (Trøan 1986). I dag har en del dyr tilhold i et belte fra Langsetrene til Orvilldalen, i beg. av juli 1994 ble 4 kronhjorter sett i Londalen, og streifdyr kan av og til bevege seg opp i fjellet (MT, JT). Også i Dalsbygda-delen av området blir det sett hjort år om annet, men det finnes ikke noen fast stamme (JM).

- Elg** God bestand i hele skogområdet, og dyr trekker ofte via snaufjellet over til andre dalfører (Arbeidsutvalget for Forelhogna-området 1988). Kvikne: KG treffer arten så langt innover det er skog, av og til også langt til fjells. I Vingelens del av planområdet felles det ca. 30-35 dyr årlig. (MT). Innen Os er det Dalsbygda som har særlig rike beiter for elgen (Os kommune 1993). Elg utnytter de høyereliggende vierområdene til beite, og det foregår også regelmessig trekk gjennom fjellområdene (JM).
- Rådyr** God bestand i hele skogområdet, og dyr trekker ofte via snaufjellet over til andre dalfører (Arbeidsutvalget for Forelhogna-området 1988). Kvikne: Det er stor bestand etter mange vintre med lite snø. Rådyrene vandrer opp til Grøntjønnan i mai, og er på plass når oppsynsmannen for første gang tar seg dit etter snøsmeltinga (KG). Vingelen: Det første dyret ble sett i 1928. Bestanden har variert, med en topp i 1964 (Trøan 1986). I dag sees arten mange steder innenfor planområdet (JT). Arten er i dag vanlig i alle deler av kommunen (Os kommune 1993), og utnytter også fjellområdene i sommerhalvåret (JM).
- Rein** Det har vært rein i Forelhogna-området i uminnelige tider. I vitneforklaringer for Høifjellskommisjonen i 1880-årene uttalte flere vingelsgubber at det var vanlig å treffe på villreinflokker rundt Gjersjøen. Utover 1800-tallet forsøkte samene i flere perioder seg med tamreindrift. Omkring år 1890 var det omkring 10.000 tamrein i området. Tallet ble fra da av sterkt redusert ved at reiene ble dømt til å flytte ut av området. Tamreindrift ble forbudt ved Kongelig resolusjon av 4. mai 1901. Det er ikke dokumentert at villreinen noen gang har vært utryddet i Forelhogna. Det er likevel uklart om den nåværende stammen er etterkommere etter gjengående tamrein, eller innvandrende villrein fra andre områder (Trøan 1986).
- Villreinen var fredet i perioden 1919-55. Både i 1930 og i 1941 tok Landbruksdepartementet opp spørsmålet om å åpne for tamreindrift igjen. Men flertallet av kommunestyre, fjellstyrer og andre interessenter satte seg bestemt imot dette. I 1966 var vinterstammen på vel 600 dyr, i 1973 ca. 1000 dyr. Den økte så sterkt til 1700 dyr i 1975. Etter en midlertidig nedgang (1200 dyr i 1980) økte så bestanden til ca. 1850 dyr i 1984-85 (Trøan 1986, Arbeidsutvalget for Forelhogna-området 1988).
- Godkjent areal for Forelhogna villreinområde er 1760 km². Vintertellinger i perioden 1987-92 har vist en stamme på 1710 til 1777 dyr. Vintrene 1992-93 og 1993-94 er det ikke foretatt tellinger pga. for lite snø, men stammen har ligget på mellom 1600 og 1700 dyr. I perioden 1987-93 er det felt mellom 664 og 792 dyr årlig. Ifølge avskytningsplanen for 1992-97 er det et mål å holde vinterstammen i 1994-97 på 1750 dyr (Ødegård 1992, JM).
- Reinens arealbruk har variert, men det er grunn til å understreke at over tid ser det ut til at hele fjellområdet brukes. Tidlig på 1970-tallet ble Sandfjellet og områdene omkring mye brukt som vinterbeite. Nærmere 1980 var disse områdene så nedbeitet at reinen måtte ta i bruk andre områder. Bl.a. ble Bratthøa mye brukt tidlig på 1980-tallet. Områdene som benyttes i dag ligger vesentlig vest for Forelhogna, for det meste nord for Ya. Fostrings-

flokkene har vinterbeite vesentlig vest for ei linje Sottahaugen - Synnerdalen, mens bukkeflokkene også beiter mye øst for linja. Kalvingsområdene ligger vest for nevnte linje, med nøyaktig lokalisering som varierer år for år. Store og lille Ytangen synes å være viktige kalvingsområder. Områder for sommerbeite varierer fra år til år, slik at det er vanskelig å skille ut typiske områder (Ødegård 1992). Mye brukte overganger er Grøntjønnhalsen like sør for Grøntjønnan, og like sør for og like nord for Forolsjøen (JM). Ca. 1984 streifet et dyr gjennom Bratthøa-området (JT). JM har flere ganger registrert vandring gjennom planområdet, sist ca. 1990-91.

Moskusfe

Amfibier og krypdyr

- Liten salamander Artens utbredelse er lite kjent. Den er funnet i et tjern ca. 4 km vest for Tynset sentrum, ca. 10 km fra planområdet. Den forekommer også ved Oppdal (Strand 1993). Fra planområdet er det kjent én indikasjon på forekomst; Arne Solfinn Ytterhaug så et salamanderlignende dyr i «dam ved Storbekken» i Dalsbygda for noen år siden.
- Frosk Arten synes å forekomme regelmessig i planområdet (JM).
- Firfisle Arten er sjelden i Dalsbygdas del av området (JM), men finnes sikkert også i Vingelen og Kvikne.
- Hoggorm Arten er påtruffet langs Russu-vassdraget i Kvikne (KG). Også i Gjeldalen og i Hamran i Londalen er hoggorm påvist, men bestanden er tynn (informasjon fra flere). Arten er også sett i Dalsbygda, men den synes å være sjelden (Per Helge Ryen).

Forekomst av truede arter

En rekke arter på den norske rødlista (Størkersen 1992) er påvist i området. De aller fleste yngler her, mens noen få, som fiskeørn, fjellmyrløper, ulv og bjørn, synes å være påvist på tilfeldig streif. I tabell 5 er det satt opp en oversikt over truede arter i planområdet og deres status i området. Grøntjønnan er det delområde som har størst konsentrasjon av truede fuglearter (9 arter). Dernest følger Hiåsjøene (6 arter), som har ytterligere en truet art (trane) hekkende på Trøndelagssida. Forolsjøen og Dalbusjøen har hver 5 arter, mens Koversjøen og Bjønntjønnan/l Gjersjøen hver har 4 truede arter.

De fem fjellendene, samt myrhauk, jaktfalk, snøugle, fjellerke, jerv og fjellrev vil ha sine områder konsentrert om de sentrale deler av planområdet, mens storlom, kongeørn, trane og dobbeltbekkasin generelt er mer knyttet til lavereliggende områder, som ofte ligger i utkanten av området og nærmere menneskelige aktiviteter.

Tabell 5. Forekomst i Forelhogna-området av arter som står på lista over truede arter i Norge (Størkersen 1992).

Art	Kategori	Status
Storlom	Utilstrekkelig kjent	Hekker i flere sjøer
Stjertand	Sjelden	Antas å hekke ved Grøntjønnan
Bergand	Sjelden	Hekker i flere sjøer/tjønner
Havelle	Utilstrekkelig kjent	Hekker i flere tjønner/dammer
Svartand	Utilstrekkelig kjent	Hekker i flere tjønner/dammer
Sjørre	Utilstrekkelig kjent	Hekker i flere sjøer/tjønner
Myrhauk	Utilstrekkelig kjent	Antas å hekke
Kongeørn	Sårbar	Tre hekkelokaliteter er kjent
Jaktfalk	Sårbar	Tre hekkelokaliteter er kjent
Trane	Sårbar	Anslagsvis 4-8 par hekker
Dobbeltbekkasin	Sårbar	Mange lokaliteter er kjent
Snøugle	Sjelden	Potensielt hekkeområde i lemen-år
Fjellerke	Utilstrekkelig kjent	Et fast hekkeområde er kjent
Jerv	Sårbar	Potensielt fast leveområde
Fjellrev	Usikker	Potensielt yngleområde i lemen-år

Forklaring av kategorier for truethet:

Direkte truet	Arter som står i fare for å dø ut. Deres muligheter til å overleve er små dersom de negative faktorer fortsetter å virke.
Sårbar	Arter som kan gå over i kategorien direkte truede arter i nær framtid dersom de negative faktorer fortsetter å virke.
Sjelden	Arter med små bestander som for tiden ikke er direkte truet eller sårbare, men som likevel er i en utsatt situasjon fordi de er knyttet til begrensede geografiske områder eller har en spredt og sparsom utbredelse i et større område.
Usikker	Til denne kategorien regnes bestander som er kjent å være enten direkte truet, sårbar eller sjelden, men der det ikke foreligger nok kunnskap til å plassere arten i en av kategoriene.
Utilstrekkelig kjent	Til denne kategorien regnes bestander som en antar, men ikke vet sikkert, tilhører en av de ovennevnte kategorier.

Hva er spesielt for planområdet ?

Forelhogna er et av de få stedene i landet hvor villreinstammen har noenlunde intakte sommer- og vinterbeiter. Dernest er stammen en av verdens mest produktive, med en avkastning på 20 kg kjøtt pr. km². Den lokale forvaltningen har vært vellykket, dyrene har høye vekter og store gevirer, og kalveproduksjonen er høy (NOU 1986, Ødegård 1992). De andre to artene i et intakt høyfjellsøkosystem, jerv og fjellrev, forekommer, men i svært begrenset omfang.

Planområdet er rikt på små og store våtmarker, mange med en svært rik forekomst av ender og vadefugler. Grøntjønnan er blant de områder i Hedmark som har aller flest hekkende arter av våtmarksfugler, kanskje er det det aller rikeste. I Tufsingdeltaet ved Femunden i Os var det etter undersøkelser i 1985-86 påvist fire flere våtmarksarter enn i Grøntjønnan, men en større andel av artene her er bare påvist under trekket (Bekken 1987). Forelhogna er det eneste område i Hedmark hvor de fire fjellendene bergand, havelle, svartand og sjøorre har et solid fotfeste. I fire av de femten spesielt omtalte våtmarksområdene er alle fire artene påvist. Forelhognas mange våtmarker er generelt gode produksjonsområder for ender, med 11-12 hekkende arter. Vaderen fjæreplytt har sin eneste kjente årvisse hekkeplass i Hedmark i planområdet.

Mange vadefugler som har en begrenset utbredelse i vårt fylke, som temmincksnipe, brushane, dobbeltbekkasin og sandlo, er påvist i 5-11 av de spesielt omtalte våtmarkene. De har en stor del av sine bestander i planområdet. Totalt sett er det ingen fjellområder i Hedmark som huser et så stort arts mangfold av våtmarksfugler som Forelhogna.

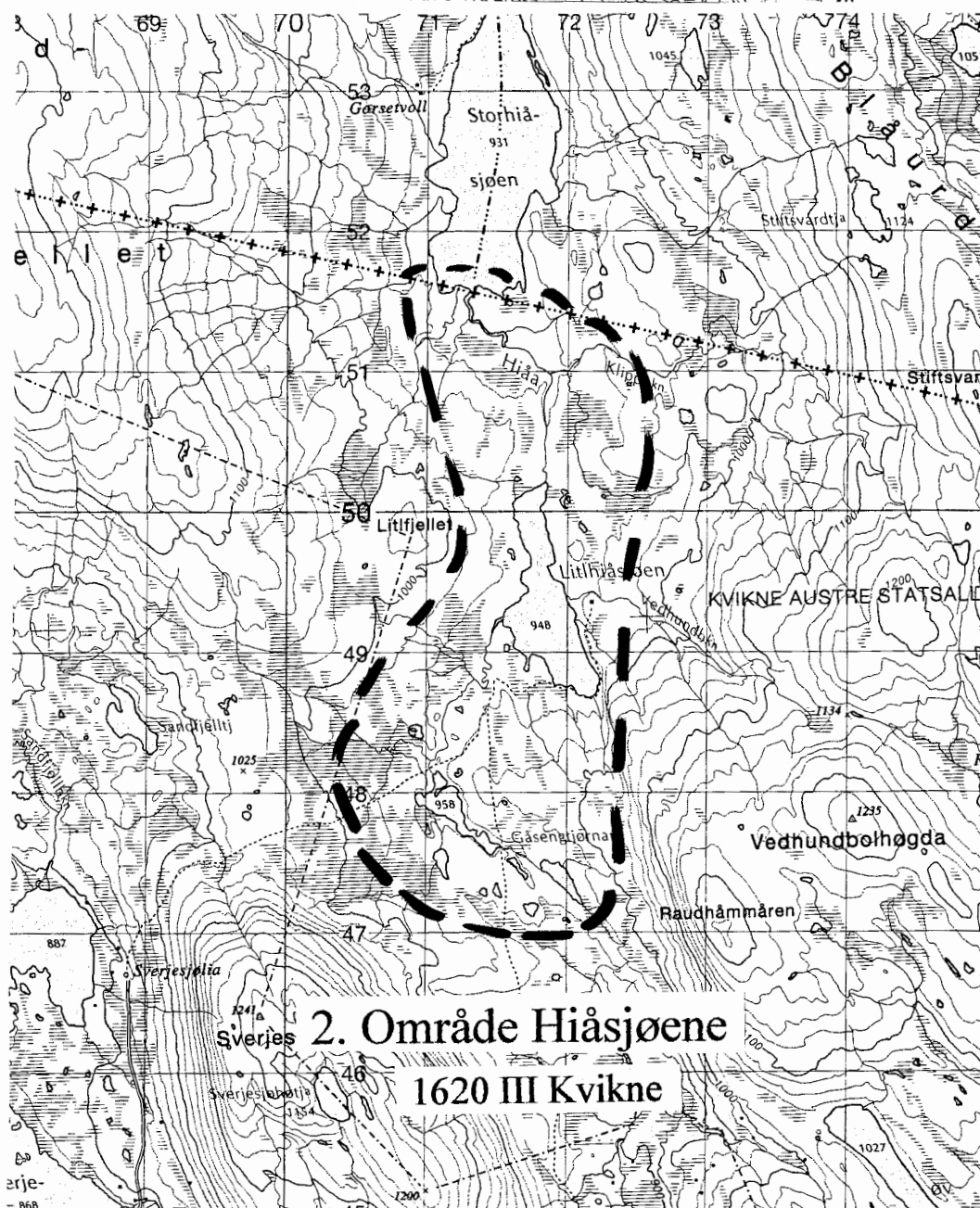
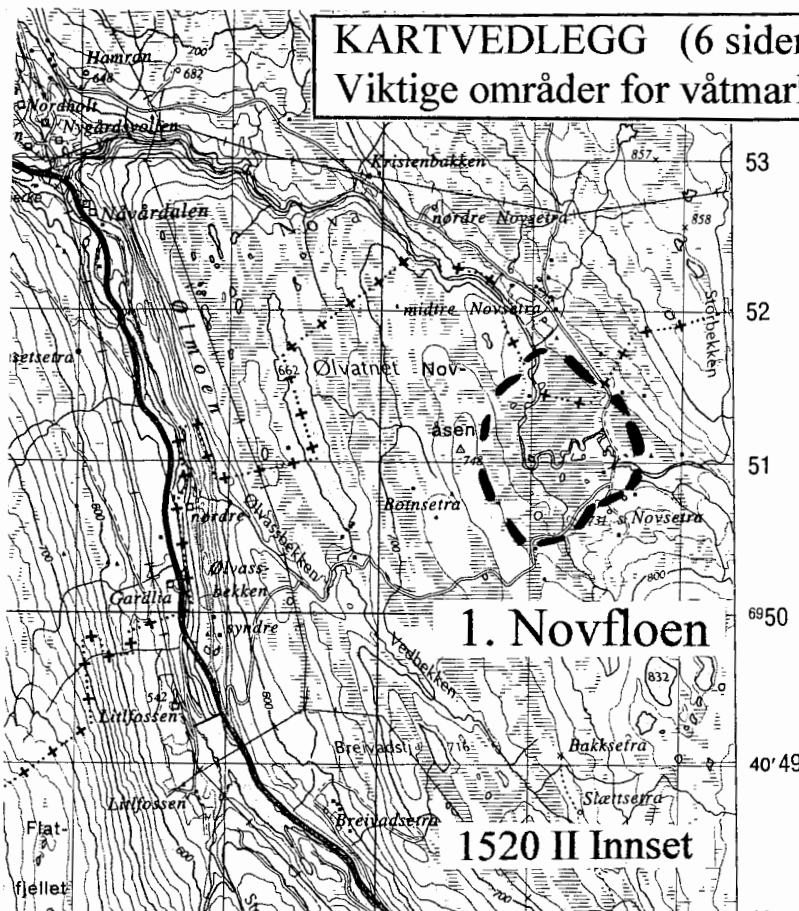
Av arter knyttet til litt tørrere biotoper er alle påviste hekkinger og hekkeindikasjoner av fjelljo i fylket påvist her. Arten forekommer også i Rondane, men er bare funnet hekkende på Opplandssida. Også fjellerke har sine eneste kjente årvisse hekkeplasser i fylket her (NOF 1994, NOF avd. Hedmarks kartotek).

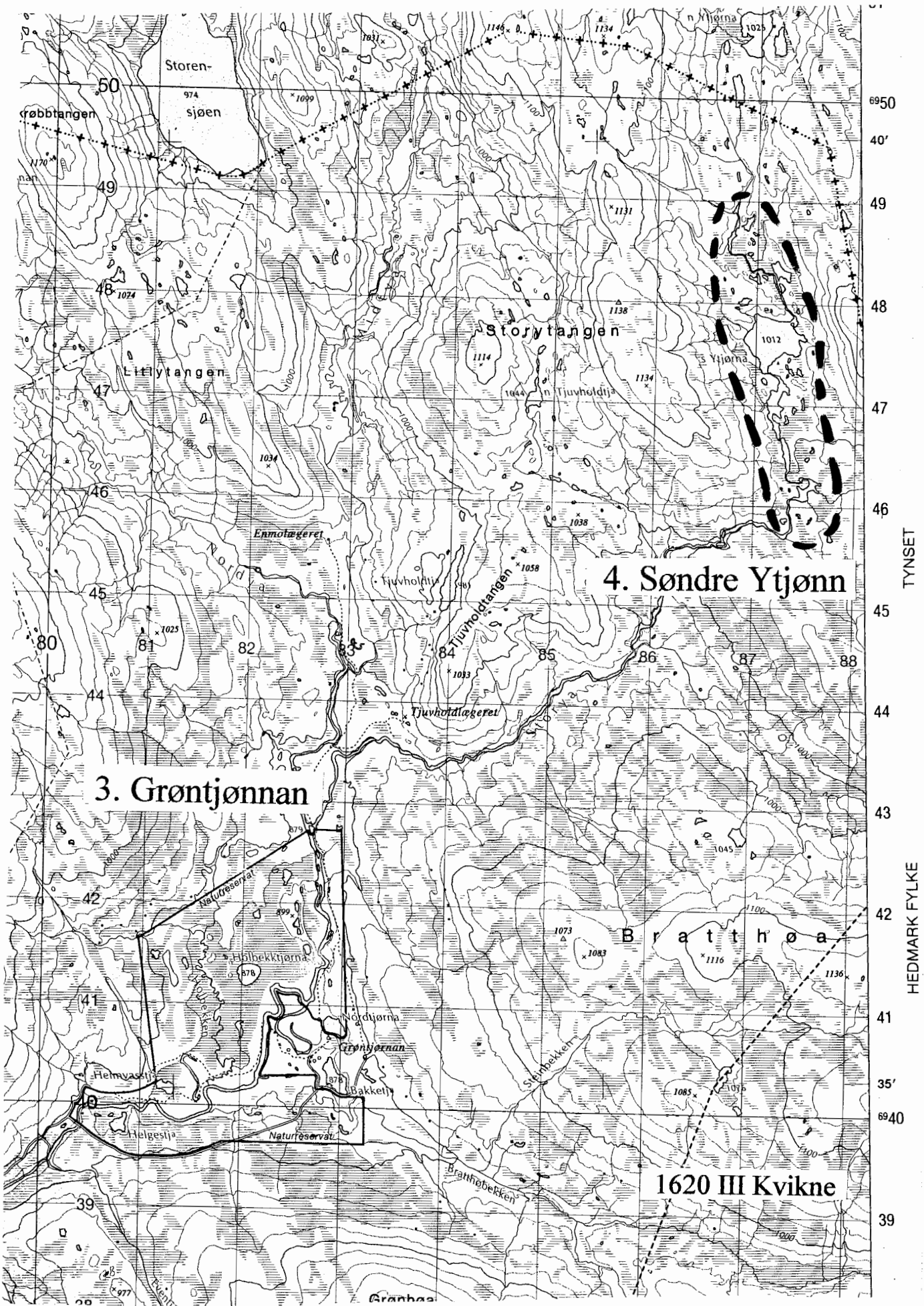
Litteratur

- Andersen, R., S. Bretten, H.C. Pedersen, K. Sørvig & O. Hongset. 1990. Biotopforbedrende tiltak for lirype. Erfaringer med lyngbrenning og gjødsling i Kvikne, Hedmark. *Forskningsrapport nr. 6*. Norsk institutt for naturforskning. 16 s.
- Arbeidsutvalget for Forelhogna-området. 1988 ? (ikke datert). *Naturforhold i Forelhogna-området*. 49 s.
- Bangjord, G. 1991. *Ornitologisk oversikt fra Dalbusjøen*. Rapport til Røros Museum. 6 s.
- Bangjord, G. & S.H. Lorentsen. 1983. *Rapport fra befarings i noen vassdrag i Samla Plan*. Norsk Ornitologisk forening. Sidene 4-8.
- Bekken, J. 1984. *Ornitologiske registreringer i 12 myrområder i Nord-Hedmark sommeren 1984*. Rapport til Fylkesmannen i Hedmark, Miljøvernavdelingen. 26 s.
- 1987. *Ornitologiske registreringer i 11 våtmarksreservater 1985-86*. Rapport nr. 13. Fylkesmannen i Hedmark, Miljøvernavdelingen. 43 s.
 - 1992. Verneplan IV. *Fuglefaunaen i vassdrag på Østlandet*. Publikasjon nr. 29. Norges Vassdrags- og Energiverk. 153 s.
- Bentz, P.-G. 1986. Sjeldne fugler i Norge 1983. *Vår Fuglefauna* 9: 29-33.
- Bevanger, K. 1981. Fuglefaunaen i Gaulas nedbørfelt, Sør-Trøndelag og Hedmark. *K. norske Vidensk. Selsk. Mus. Rapport Zool. Ser. 1981-1*. 156 s.
- Dalsbygda Jaktlag/Jaktsameie. 1989. Hefte utgitt i forbindelse med lagets/sameiets 60 års jubileum, 80 s.
- Fylkesmannen i Hedmark. 1978. *Utkast til verneplan for våtmarker i Hedmark fylke*. 68 s.
- 1992. *Utkast til verneplan for myrer i Hedmark fylke*. 62 s.
- Haftorn, S. 1971. *Norges fugler*. Universitetsforlaget. 862 s.
- Hagen, T. 1988. Kviknefjellet - Grøntjønnan naturreservat 17-19/6-88. *Kornkråka* 18: 54-55.
- Haugan, R. 1995. *Flora og vegetasjon i Forelhogna-området*. (Os, Tolga, Tynset). Botanisk Hage og Museum, Universitet i Oslo, 56 s.+ kartvedlegg.
- Kolstad, M., T. Kvam, I. Mysterud, O.J.Sørensen & S. Wikan. 1984. Bjørnen i Norge. *Viltrapport 31*. Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. 68 s.
- Kvam, T., O.J. Sørensen, M. Kolstad, I. Mysterud, S. Wikan. 1984. *Arbeidsrapport nr. 16 fra Rovviltprosjektet*. Direktoratet for vilt og ferskvannsfisk. 60 s.

- LRSK-Hedmark (Den lokale rapport- og sjeldenhetskomité for fugl). 1984. Observasjoner godkjent av LRSK-Hedmark. *Kornkråka 14*: 35.
- 1985. Observasjoner godkjent av LRSK-Hedmark. *Kornkråka 15*: 22.
- Mobæk, A. 1985. *Ornitologiske registreringer i tilknytning til vassdragsundersøkelser i Hedmark somrene 1981-84*. Fylkesmannen i Hedmark, Samlet plan for vassdrag. 44 s.
- Maartmann, E. 1977. *Fugleinventeringer i 1976-77 i forbindelse med verneplan for våtmarksområder i Hedmark*. Rapport til Fylkesmannen i Hedmark. 250 s.
- Maartmann, E. 1987. *Fjellmyrløper i Hedmark*. Fylkesmannen i Hedmark. 14 s.
- Nilsen, Tore. 1984. Gjess over Hedmark. *Kornkråka 14*: 76-79.
- NOF (Norsk Ornitologisk Forening). 1994. *Norsk Fugleatlas*. 551 s.
- Nordisk Ministerråd. 1983. Representative naturtyper i Norden. *Nordiske Utredninger (NU) 1983:2*. 139 s. + kartvedlegg.
- Nordstad, S. og R.S. Svendsen. 1983a. Litt om haukugle som hekkefugl i Vingelens setertrakter i Tolga kommune. *Kornkråka 13*: 58-59.
- 1983b. Kvinand prøvde å hekke i nettingbunt. *Kornkråka 13*: 60.
- NOU (Norges offentlige utredninger). 1986. Ny landsplan for nasjonalparker. *NOU 1986:13*. 98 s. + vedlegg.
- Os kommune. 1992. *Viltområder i Os i Østerdalen*. Kart til internt bruk til forvaltningsformål.
- 1993. *Vilt og viltområder i Os i Østerdalen*. 21 s.
- Overskaug, K., O.J. Sørensen & T. Kvam. 1986a. Bjørn i Norge 1983-84. *Arbeidsrapport nr. 25 fra Rovviltprosjektet*. Direktoratet for naturforvaltning. 66 s.
- Overskaug, K., O.J. Sørensen & T. Kvam. 1986b. Bjørn i Norge 1985. *Arbeidsrapport nr. 29 fra Rovviltprosjektet*. Direktoratet for naturforvaltning. 53 s.
- Strand, L.Å. 1993. Nye funn av liten salamander og spissnutet frosk. *Fauna 46*: 95-97.
- Størkersen, Ø. 1992. Truede arter i Norge. *DN-rapport 1992-6*. 89 s.
- Svendsen, R.S. 1989a. Gråhegrene i det sørøstlige Midt-Norge. *Kornkråka 19*: 55-73.
- 1989b. Med svartandfamilie som nabo. *Kornkråka 19*: 128-129.
 - 1989c. Vandring i Ravaldslett fjellet. *Kornkråka 19*: 145-148.

- Sørensen, O.J., K. Overskaug, T. Kvam. 1988. Bjørn i Norge 1983-86.. *Rovviltrappport nr. 3*. Norsk institutt for naturforskning 60 s.
- Trøan, M. 1986. *Utmarksplan for Vingelen 1986*. 56 s. + kart og vedlegg.
- Wabakken, P., E. Maartmann, J. Berg & H.C. Gjerlaug. 1994. Forvaltning av fredet rovvilt i Hedmark i 1993. Bestandsregistrering, forebyggende tiltak, skadedokumentasjon og erstatninger.. *Rapport nr. 7/94*. Fylkesmannen i Hedmark, Miljøvernnavd
- Wabakken, P., E. Maartmann, J. Berg & H.C. Gjerlaug. 1995. Forvaltning av fredet rovvilt i Hedmark i 1994. Bestandsregistrering, forebyggende tiltak, skadedokumentasjon og erstatninger. *Rapport nr. 3/95*. Fylkesmannen i Hedmark, Miljøvernnavd.
- Ødegaard, R. 1987a. *Viltforhold i Tynset kommune. Kommentarer til viltområdekartet*. Fylkesmannen i Hedmark, Miljøvernnavdelingen. 45 s.
- 1987b. *Viltforhold i Tolga kommune. Kommentarer til viltområdekartet*. Fylkesmannen i Hedmark, Miljøvernnavdelingen. 40 s.
 - 1987c. *Viltforhold i Os kommune. Kommentarer til viltområdekartet*. Fylkesmannen i Hedmark, Miljøvernnavdelingen. 38 s.
- Ødegård, F.E. 1992. *Forvaltningsplan for Forelhogna Villreinområde*. Hovedoppgave ved Institutt for biologi og naturforvaltning, NLH. 57 s. + vedlegg.

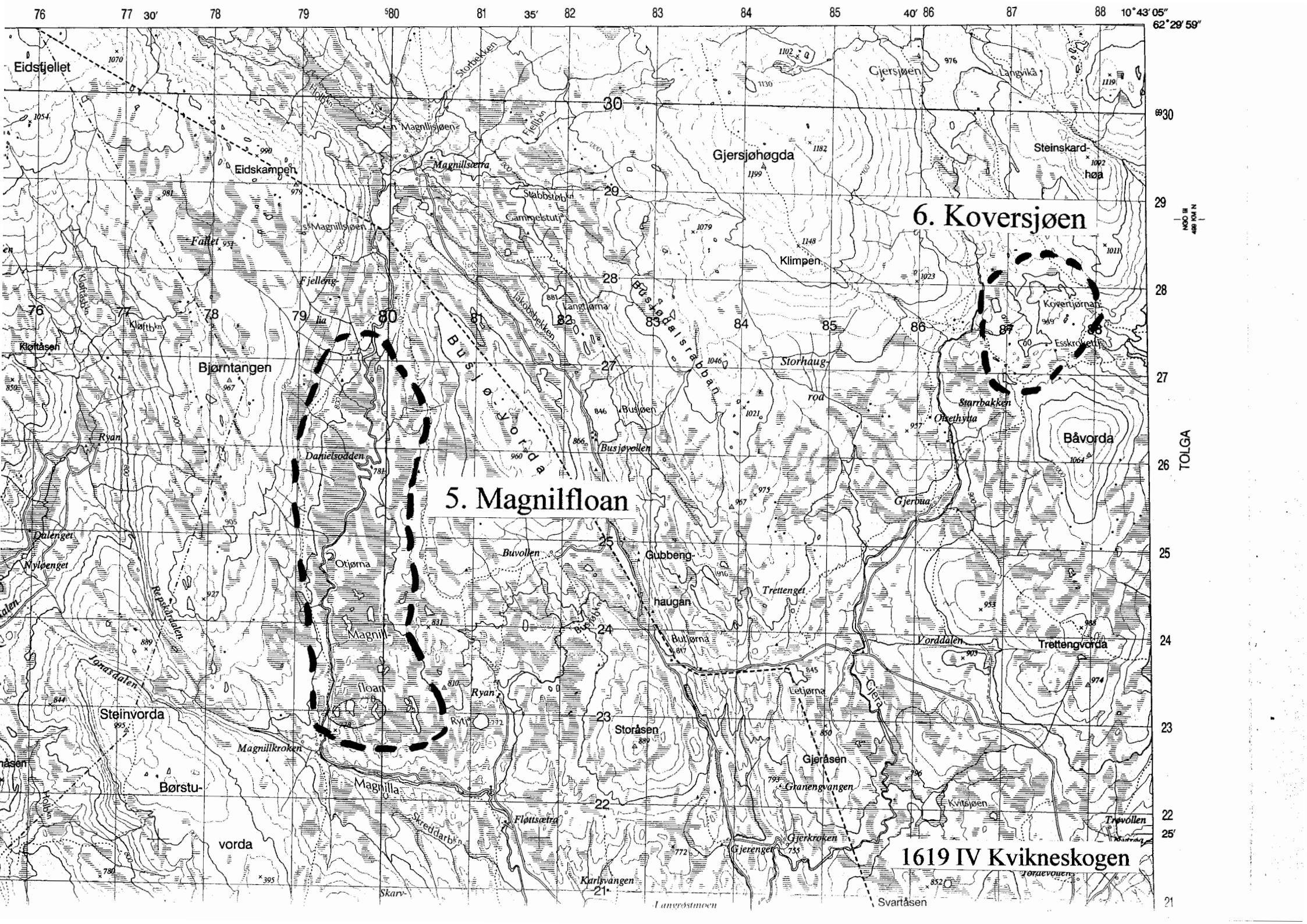
3. Grøntjønnan

4. Søndre Ytjønn

1620 III Kvikne

TYNSET

HEDMARK FYLKE

76 77 30' 78 79 80 81 35' 82 83 84 85 40' 86 87 88 10° 43' 05" 62° 29' 59"

Eidsfjellet

Eidskampen

Kløttasen

Dalengen

Steinvorda

Børstuvorda

Skarvorda

Fallet

Bjørntangen

Danielsødden

Otjarna

Magnill

Magnillfloan

Magnillkroken

Magnilla

Skarv

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Fjelleng

liu

liu

liu

liu

liu

liu

liu

liu

liu

liu

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

Magnillsjøen

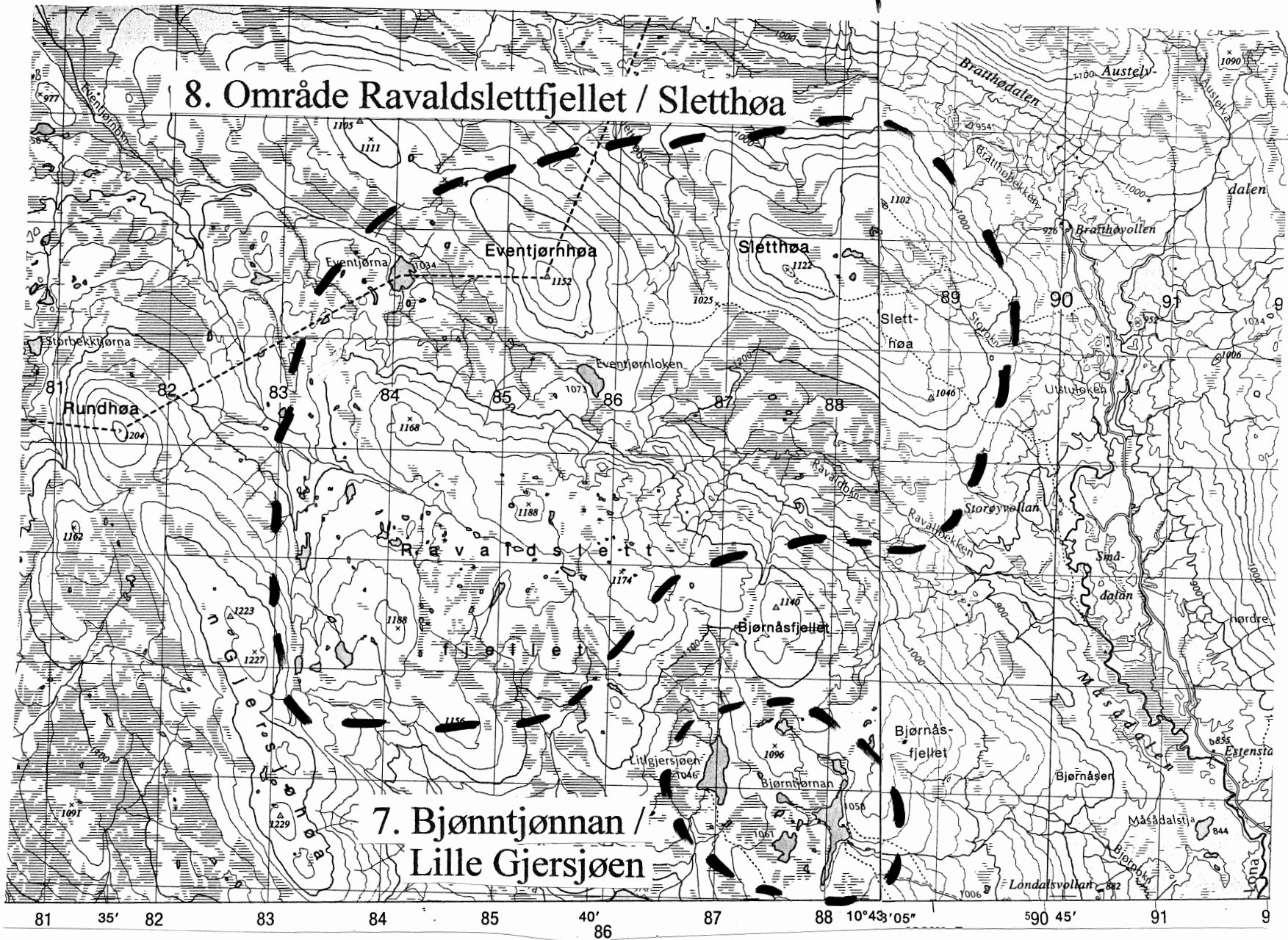
Magnillsjøen

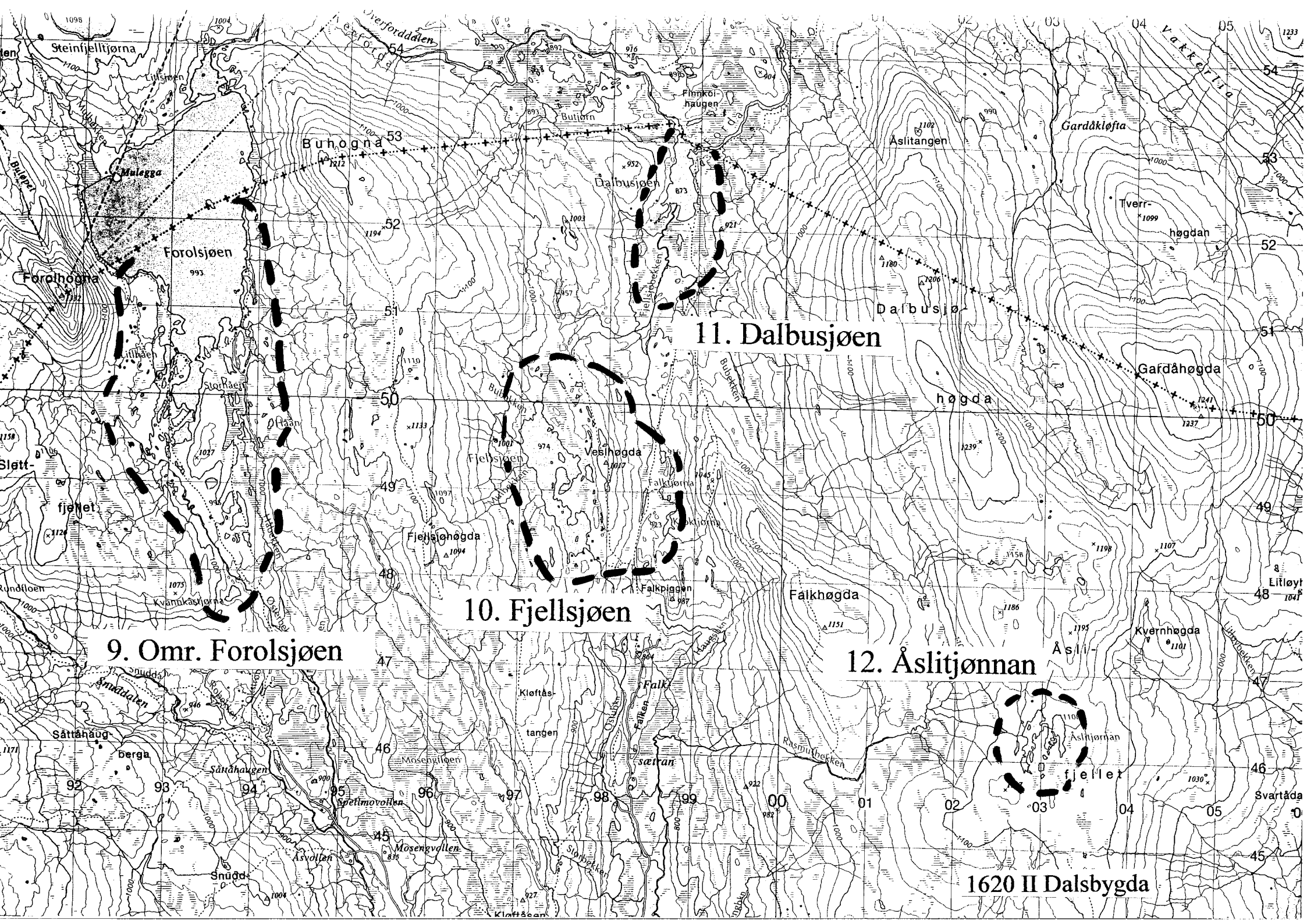
5. Magnilfloan

6. Koversjøen

1619 IV Kvikneskogen

30
29
28
27
26
25
24
23
22
21
TOLGA

Steinfielljøna

Burhøgna

11. Dalbusjøen

10. Fjellsjøen

9. Omr. Forolsjøen

12. Åslitjønnan

1620 II Dalsbygda

Forolsjøen

Forolsjøen

Dalbusjøen

Dalbusjøen

Fjellsjøen

Veshøgda

Falkhøgda

høgda

Gardåhøgda

Slätt-

fjellet

Storåsen

Øraan

Bulbjøken

Falktjøna

Falkbjøgen

Åslitjønnan

Kvernåhøgda

Sattåhøg

Sattåhøgen

Speltimovollen

Kloftåstangen

Sattåhøg

Rasmuthøken

Åslitjønnan

fjellet

Berga

Berga

Snødd

Mosengvøllen

Mosengvøllen

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

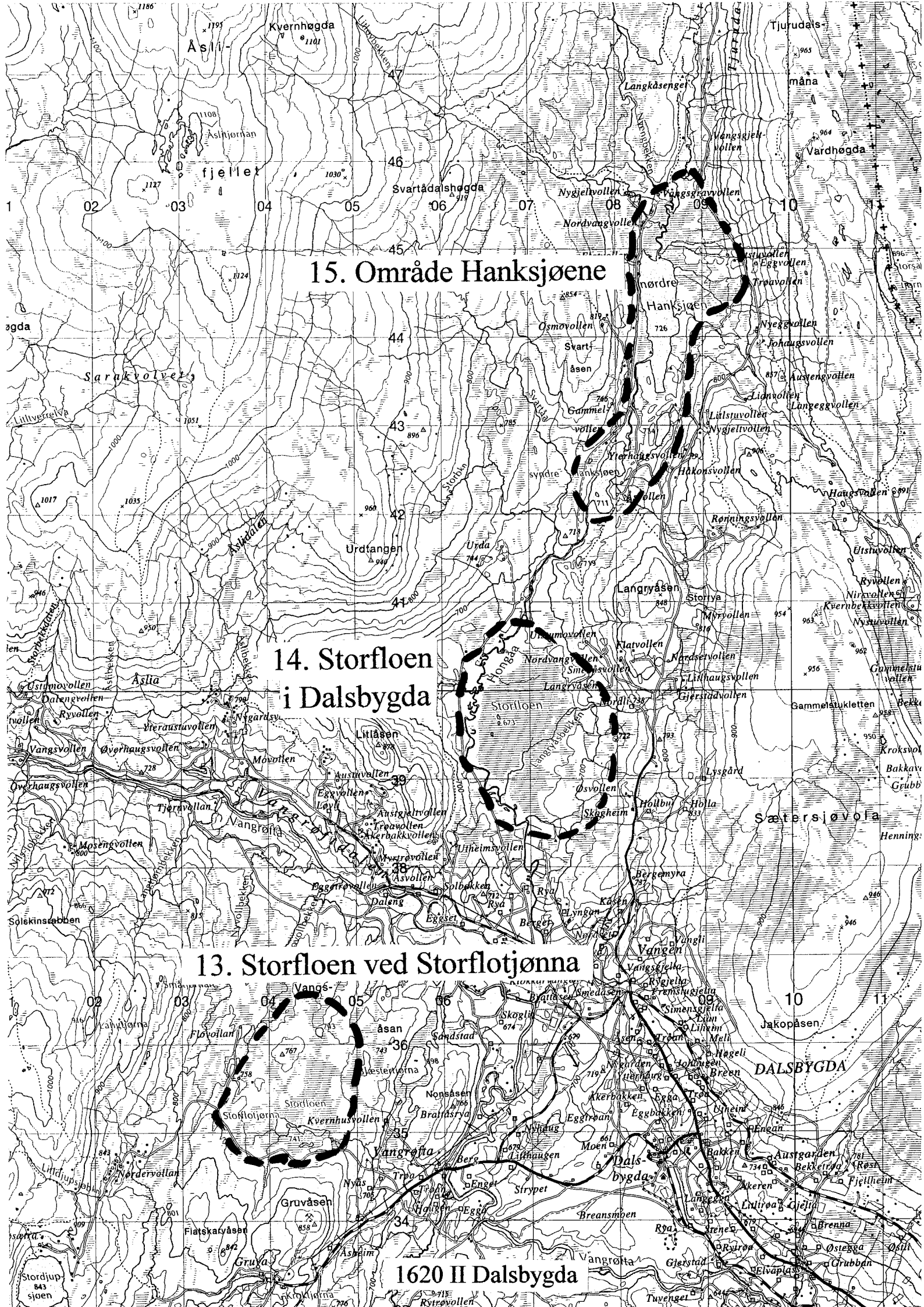
Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

Snødd

15. Område Hanksjøene

14. Storfloen i Dalsbygda

13. Storfloen ved Storflotjønna

1620 II Dalsbygda